

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNI ZAVOD ZA STATISTIKU
SARAJEVO**

**METODOLOGIJA PROVOĐENJA STATISTIČKIH ISTRAŽIVANJA
O PRIRODNOM KRETANJU STANOVNIŠTVA**

UPUTSTVO ZA MATIČARE
o popunjavanju statističkih izvještaja

DEM–1 (o rođenju)
DEM–2 (o smrti)
DEM–3 (o vjenčanju)
DEM–4 Pregled upisa u matične knjige

PREDGOVOR

Ovo Uputstvo namijenjeno je matičarima matičnih/mjesnih ureda u svrhu popunjavanja statističkih izvještaja o rođenju (DEM-1), o smrti (DEM-2), o zaključenju braka (DEM-3) i Pregleda upisa u matične knjige (DEM-4).

Federalni zavod za statistiku provodi istraživanja o rođenim i umrlim osobama, kao i o zaključenju braka na osnovu Zakona o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, br. 63/03 i 9/09), godišnjeg Plana provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine i četverogodišnjeg Programa provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine.

Molimo korisnike da eventualne primjedbe ili korisne dopune ovog metodološkog uputstva dostave Federalnom zavodu za statistiku.

Sarajevo, 2017. godine

DIREKTOR

Doc. dr. Emir Kremić

SADRŽAJ

PREDGOVOR.....	3
UVOD.....	7
1. ORGANIZACIJA.....	7
Pravni osnov prikupljanja podataka	7
Obrasci	7
Subjekti nadležni za popunjavanje statističkih izvještaja	7
Matičar.....	7
Zdravstvene organizacije, ljekari i druga lica ovlaštena za utvrđivanje smrti	7
Područje prikupljanja podataka	7
Upisi u matične knjige.....	8
Vrijeme prikupljanja podataka	8
Dužnosti matičara.....	8
2. POPUNJAVANJE OBRAZACA.....	8
3. STATISTIČKI IZVJEŠTAJ O ROĐENJU - obrazac DEM-1	9
1. Dijete je rođeno živo ili mrtvo.....	9
2. Ime djeteta.....	9
3. Spol djeteta	9
4. Datum rođenja i JMB	9
5. Težina djeteta	9
6. Dužina djeteta	9
7. Gestacijska starost	10
8. Prebivalište majke	10
9. Mjesto porođaja	12
10. Broj djece rođene ovim porođajem	12
11. Koliko je majka do sada rodila djece (uključujući i ovo dijete).....	12
12. Koliko je od te djece u životu (uključujući i ovo dijete, ako je živorođeno)	12
13. Dijete je rođeno	13
14. Datum zaključenja braka roditelja	13
15. Koliko je majka rodila djece u ovom braku (uključujući i ovo dijete)	13
16. Koji je majci brak po redu	13
PODACI O MAJCI I OCU	13
17. i 24. Prezime i ime	13
18 i 25. Datum rođenja i JMB	14
18.a i 25.a Država rođenja	14
19. i 26. Državljanstvo	14
20.i 27. Nacionalna - etnička pripadnost.....	14
21. i 28. Vjera	14
22. i 29. Školska sprema - najviša završena škola	14
23. i 30. Aktivnost	15
23a. i 30a. Status u aktivnosti.....	15
23b. i 30b. Status u zaposlenosti.....	16
4. STATISTIČKI IZVJEŠTAJ O SMRTI - obrazac DEM-2	17
PODACI ZA SVA UMRLA LICA	17
1. Prezime i ime umrlog i ime jednog roditelja	17
2. Spol	17
3. Datum smrti	17
4. Datum rođenja i JMB	17
4a. Država rođenja	17
5. Prebivalište	17

5a. Da li je umrlo lice bilo odsutno iz prebivališta duže od jedne godine	18
5b. Ako je 5a. zaokruženo »da«, upisati mjesto boravka	18
6. Bračno stanje	18
7. Državljanstvo	18
8. Nacionalna - etnička pripadnost	18
9. Vjera	18
10. Školska sprema - najviša završena škola	18
11. Aktivnost	19
11 a. Status u aktivnosti	19
PODACI O SMRTI	21
12. Mjesto smrti	21
13. Da li je umrli bio liječen od bolesti, ozljeda i stanja od kojih je umro	21
14. Ko je dao podatke o uzroku smrti	21
15. Uzrok smrti	21
16. Porijeklo smrti	21
PODACI O NASILNOJ SMRTI	22
17. Vrsta nasilne smrti	22
18. Vanjski uzrok nasilne smrti	22
19. Kad se slučaj desio	22
20. Vrsta nesretnog slučaja	22
PODACI ZA UMRLU DOJENČAD	22
21. Težina djeteta	22
22. Dužina djeteta	22
23. Gestacijska starost	23
24. Datum rođenja majke umrlog djeteta i JMB	23
24a. Državljanstvo majke	23
25. Da li je dijete rođeno u braku ili van braka	23
26. Koliko je majka ovog djeteta ukupno rodila djece (uključujući i ovo umrlo dojenče)	23
26a. Koliko je djece u životu	23
5. POTVRDA O SMRTI I DOSTAVLJANJE POTVRDE O SMRTI	23
Organizacija izdavanja i dostavljanja Potvrde o smrti	24
Izveštaj o uzroku smrti (II dio – potvrde o smrti)	24
Ko upisuje podatke u Izveštaj o uzroku smrti	24
Potvrda o smrti popunjava se i izdaje za:	24
6. STATISTIČKI IZVJEŠTAJ O ZAKLJUČENJU BRAKA (VJENČANJU) - obrazac DEM-3	25
PODACI ZA MLADOŽENJU I NEVJESTU	25
1. Prezime (ime jednog roditelja) i ime	25
2. Datum rođenja i JMB	25
2a. Država rođenja	25
3. Prezime nakon zaključenja braka	25
4. Ranije bračno stanje	25
5. Brak po redu	25
6. Prebivalište prije zaključenja braka	25
6a. Da li je bio/la odsutan/a iz prebivališta duže od jedne godine	26
7. Državljanstvo	26
8. Nacionalna - etnička pripadnost	26
9. Vjera	26
10. Školska sprema (najviša završena škola)	26
11. Aktivnost	27
11a. Status u aktivnosti	27

11b. Status u zaposlenosti	28
7. PREGLED UPISA U MATIČNE KNJIGE - obrazac DEM-4.....	29
8. DOSTAVLJANJE STATISTIČKIH IZVJEŠTAJA	29
9. KANTONI I OPĆINE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE	30

UVOD

1. ORGANIZACIJA

Ovim Uputstvom definiše se način popunjavanja i dostavljanja statističkih izvještaja o rođenju i slučaju smrti, Potvrde o smrti, statističkog izvještaja o zaključenju braka i Pregleda upisa u matične knjige.

Pravni osnov prikupljanja podataka

Pravni osnov za prikupljanje podataka o rođenjima, slučajevima smrti i zaključenim brakovima su Zakon o statistici u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH" br. 63/03 i 9/09), Zakon o matičnim knjigama (Službene novine Federacije BiH br. 37/12 i 80/14) i Pravilnik o načinu pregleda umrlih, te utvrđivanja vremena i uzroka smrti („Službene novine Federacije BiH", broj 79/13).

Obrasci

Za prikupljanje podataka u statistici rođenih i umrlih lica i statistici zaključenih brakova upotrebljavaju se sljedeći obrasci:

- statistički izvještaj o rođenju - obrazac DEM-1,
- statistički izvještaj o slučaju smrti - obrazac DEM-2,
- potvrda o smrti,
- statistički izvještaj o zaključenju braka (vjenčanju) - obrazac DEM-3 i
- pregled upisa u matične knjige - obrazac DEM-4.

Subjekti nadležni za popunjavanje statističkih izvještaja

Subjekti koji su nadležni da daju i dostavljaju podatke na navedenim obrascima su matični uredi i zdravstvene organizacije, ljekari i druga lica ovlaštena za utvrđivanje smrti.

Matičar

Matičar je dužan da:

- popunjava odgovarajući statistički obrazac prilikom svakog upisa u matičnu knjigu;
- prima Potvrdu o smrti koju izdaju zdravstvene organizacije, ljekari i druga lica ovlaštena za utvrđivanje smrti i prilaže ih uz DEM-2 obrazac;
- pribavlja Privremenu potvrdu o smrti i dozvolu za ukop za slučajeve smrti kada je za utvrđivanje uzroka smrti potreban duži vremenski period, odnosno kada je za utvrđivanje uzroka smrti potrebno obaviti dijagnostičke metode kao što su toksikološke, patohistološke, DNK analize i sl.
- dostavlja sve popunjene obrasce zajedno sa priloženim Potvrdama o smrti nadležnoj službi za statistiku kantona.

Zdravstvene organizacije, ljekari i druga lica ovlaštena za utvrđivanje smrti

Zdravstvene organizacije, ljekari i druga lica ovlaštena za utvrđivanje smrti su dužni da izdaju Potvrdu o smrti u skladu sa Pravilnikom o načinu pregleda umrlih, te utvrđivanja vremena i uzroka smrti.

Službe za statistiku kantona vrše kontrolu primljenog materijala, pripremaju obrasce za obradu i vrše unos podataka, a Federalni zavod za statistiku objedinjava sve prikupljene podatke, kontroliše ih i publikuje obrađene statističke podatke.

Područje prikupljanja podataka

Registracija slučajeva rođenja i smrti vrši se u knjigama onog **matičnog područja** u kojem je bilo posljednje prijavljeno prebivalište majke rođenog djeteta, odnosno za umrlo lice, posljednje prijavljeno prebivalište..

Registracija slučajeva zaključenja braka vrši se u knjigama onog **matičnog područja gdje se slučaj dogodio**.

Matično područje obuhvata jedno ili više naselja za koja pojedini matičar vodi matične knjige rođenih, umrlih i vjenčanih.

Da bi se izbjegli **dvostruki upisi** u matične knjige, matičar je dužan najprije da utvrdi gdje se slučaj desio i da izvrši upis tek onda kad utvrdi da je on nadležan.

Ako matičar vodi matične knjige za više mjesta (matičnih područja), treba da obrati pažnju na to da upis izvrši u knjigu za odgovarajuće mjesto.

Upisi u matične knjige

Upis rođenja djeteta u matičnu knjigu rođenih obavlja matičar službe za matične knjige općine i grada u kojem majka djeteta ima prijavljeno prebivalište, a ako nema prijavljeno prebivalište, upis se obavlja u matičnoj službi matičnog područja u kojima je dijete rođeno a na osnovu prijave rođenja djeteta. Ovaj način upisa odnosi se i na živorođenu i na mrtvorodenu djecu.

Djeca stranih državljana čiji je status uređen Zakonom o kretanju i boravku stranaca ("Službeni glasnik BiH", br. 36/08 i 87/12) i izbjeglice rođene u Federaciji, odnosno Bosni i Hercegovini, kao i djeca drugih stranaca koji borave u Bosni i Hercegovini upisuju se u matičnu knjigu rođenih prema prijavljenom mjestu prebivališta, a ako nemaju prijavljeno prebivalište, onda prema prijavljenom mjestu boravišta, a ako nemaju prijavljeno ni boravište niti prebivalište, dijete se upisuje u matičnu knjigu rođenih prema mjestu rođenja djeteta.

Svi slučajevi smrti upisuju se u **matičnu knjigu umrlih u zemlji** koja se vodi za matično područje u kojem je bilo posljednje prijavljeno prebivalište za umrlo lice, a ako nema prijavljeno prebivalište onda posljednje poznato boravište umrlog lica. Ako nema prijavljeno ni prebivalište niti se zna boravište, u tom slučaju registracija smrti se obavlja u matičnu knjigu umrlih u mjestu sahrane tog lica u FBiH.

U **matične knjige u zemlji** upisuju se i svi slučajevi zaključenja braka koji su se desili na pojedinom matičnom području.

U ove knjige upisuju se i slučajevi rođenja, smrti i zaključenja braka koji su se desili u inostranstvu, a koji nisu upisani u matične knjige koje vode naša diplomatska i konzularna predstavništva. Ovi slučajevi upisuju se na osnovu Zakona o matičnim knjigama.

U **matične knjige u inostranstvu** koje vode naša diplomatska i konzularna predstavništva upisuju se svi slučajevi rođenja, smrti i zaključenja braka **koje prijave naši građani radi upisa u matične knjige.**

Prilikom **upisivanja mrtvorodene djece**, kao i **djece umrle neposredno poslije rođenja** ili u prvim satima i danima života, primjenjuje se definicije živorođenog i mrtvorodenog djeteta, odnosno pobačaja koje se daju u dijelu za popunjavanje statističkog izvještaja o rođenju DEM-1.

Ako je matičar utvrdio:

- da je **dijete mrtvorodeno** upisuje ga samo u matičnu knjigu rođenih i popuniti obrazac DEM-1
- da je **dijete rođeno živo**, ali je ubrzo po rođenju umrlo upisuje ga prvo u matičnu knjigu rođenih i popuniti obrazac DEM-1, a zatim i u matičnu knjigu umrlih i popunjava obrazac DEM-2;
- ako je, s obzirom na trajanje trudnoće, u pitanju **pobačaj (abortus)** ne vrši se upis ni u knjigu rođenih, ni u knjigu umrlih, niti se popunjavaju statistički obrasci DEM-1 i DEM-2, pošto se za ove slučajeve (abortuse) popunjavaju statistički obrasci koje utvrđuje zdravstvena statistika.

Vrijeme prikupljanja podataka

Svaki statistički obrazac, po pravilu, mora da se popuni **odmah prilikom upisa svakog slučaja** rođenja, smrti i zaključenja braka u matičnu knjigu. Podaci koji su sadržani i u matičnoj knjizi prenose se iz matične knjige, a ostali podaci sa DEM - obrasca. Odgovore na ostala pitanja iz DEM - obrazaca matičar će prepisati iz Prijave rođenja, Potvrde o smrti ili zapisnika o zaključenju braka ili će ih tražiti od prijavioca slučaja kojem treba da su ti podaci poznati (otac ili majka za prijavu rođenja, odrasli član domaćinstva koji zna podatke o umrlom za prijavu smrti, supružnici prilikom zaključenja braka).

Dužnosti matičara

Matičar je dužan da redovno obavlja sve poslove u vezi s popunjavanjem statističkih obrazaca DEM-1, DEM-2, te DEM-3 i DEM-4.

Ako je matičar privremeno ili stalno spriječen da obavlja svoju dužnost potrebno je da svom zamjeniku pruži sva potrebna uputstva i objašnjenja za popunjavanje i dostavljanje statističkih obrazaca.

Pored toga, matičar svom zamjeniku predaje sav potreban materijal: popunjene i prazne obrasce kao i ova Uputstva.

Statističke obrasce matičar dobija od nadležne službe za statistiku kantona u potrebnim količinama. Čim primijeti da je zaliha smanjena na količinu potrebnu za 2 mjeseca, tražiće da mu se dostavi određena količina obrazaca. S obzirom na to da se obrasci, po pravilu, popunjavaju u prisustvu prijavioca slučaja, matičar nikako ne smije da ostane bez tih obrazaca. Matičar treba da vodi računa da se obrasci ne uništavaju i ne rasturaju, već da se koriste isključivo za svrhe kojima su namijenjeni.

Uz svaki popunjeni statistički izvještaj o slučaju smrti matičar prilaže jedan primjerak Potvrde o smrti. Ukoliko je potvrda o smrti pribavljena naknadno, a prije dostave statističkih obrazaca nadležnom statističkom organu, matičar uz taj obrazac priključuje ovaj, naknadno pribavljeni obrazac. Ako je statistički obrazac već poslat, dostaviće ga naknadno.

Matičar je dužan da postupa po traženju statističkog organa kad ovaj utvrdi da ima nepotpunosti i netačnosti u primljenim obrascima i traži dopune, ispravke ili objašnjenja. Sve dopune, ispravke i objašnjenja matičar je dužan da dostavi najdalje u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva.

2. POPUNJAVANJE OBRAZACA

Matičar je dužan da na svako pitanje na statističkim obrascima upiše tačan odgovor prema Uputstvima za popunjavanje svakog obrasca. Ako u nekom konkretnom slučaju data uputstva nisu dovoljna, matičar treba da, od nadležnog statističkog organa, traži potrebna objašnjenja. Kantonalne službe za statistiku kantona, dužne su da matičaru hitno pruže sva objašnjenja potrebna za popunjavanje statističkih obrazaca. Odgovori se daju upisivanjem podataka na predviđene linije ili zaokruživanjem jedne od šifara pored datih modaliteta odgovora.

3. STATISTIČKI IZVJEŠTAJ O ROĐENJU - obrazac DEM-1

Prilikom upisa u matičnu knjigu rođenih matičar treba da za svako živorođeno i mrtvorodeno dijete popuni statistički izvještaj o rođenju - obrazac DEM-1. **Za svako dijete iz višestrukog porođaja, živorođeno ili mrtvorodeno, popunjava se, takođe, poseban obrazac DEM-1.**

U zaglavlju obrasca DEM-1, pored odgovora na pitanja o mjestu upisa: kanton, općina, matično područje, matični/mjesni ured, tekući broj upisa u matičnu knjigu i datum upisa (dan mjesec i godinu upisa) treba upisati i podatak o mjestu rođenja: općina, naselje ili strana država.

Ako se matična knjiga vodi za dva ili više mjesta, upisuje se samo ono mjesto koje je kao prvo upisano na koricama knjige.

Prilikom upisivanja odgovora na pojedina pitanja matičar treba da postupa prema sljedećim objašnjenjima.

1. Dijete je rođeno živo ili mrtvo

Odgovor može biti "živo" i u tom slučaju treba zaokružiti šifru **1** ili "mrtvo" i tada treba zaokružiti šifru **2**.

Prema preporukama Svjetske zdravstvene organizacije, **definicija za živorođenje** glasi:

"Živorođenje je kompletno izbacivanje ili vađenje ploda, iz tijela majke, nezavisno od dužine trajanja trudnoće, koji poslije tog odvajanja diše ili pokazuje druge znake života, kao što su otkucaji srca, pulzacija pupčane vrpce ili jasni pokreti voljnih mišića, bez obzira na to da li je bila presječena pupčana vrpca ili je placenta bila pripojena; svaki proizvod takvog rađanja smatra se živorođenim djetetom".

Za svako živorođeno dijete, bez obzira na to koliko dugo je ono poslije rođenja živjelo, mora se popuniti obrazac DEM-1.

Ako je dijete rođeno, odnosno izvađeno iz tijela majke, bez ikakvih znakova života, tj. nije disalo niti pokazivalo neki drugi znak života (kucanje srca, pokreti mišića) i ima 500 grama i više porođajne težine, smatraće se da je **mrtvorodeno** (kasna fetalna smrt), ali pod uslovom da je **od majke nošeno duže od 22 sedmice**.

Za svako mrtvorodeno dijete popunjava se statistički obrazac DEM-1.

Ako je **plod nošen manje od 22 sedmice**, a poslije odvajanja od tijela majke nije pokazivao znake života, onda je to **pobačaj** (rana i intermediarna fetalna smrt).

Za pobačaj se ne popunjavaju ni Potvrda o smrti ni statistički obrasci DEM-1 i DEM-2.

2. Ime djeteta

Treba upisati samo rođeno ime djeteta (ne i porodično). Ako prilikom prijave rođenja (do dana dostavljanja obrasca nadležnoj službi za statistiku kantona) ime nije bilo prijavljeno matičaru, kao odgovor treba upisati "sin ili kći- ime još nije određeno".

3. Spol djeteta

Treba zaokružiti šifru **1** za muški spol ili šifru **2** za ženski spol.

4. Datum rođenja i JMB

U kućice treba upisati datum rođenja i ostalih 6 brojeva jedinstvenog matičnog broja (JMB).

Ako JMB nije određen do dana dostavljanja obrasca statističkom zavodu, onda treba upisati samo datum rođenja (npr. za lice rođeno 8. januara 2015. godine u kućice treba upisati 0801015).

Datum rođenja za nađeno dijete (nahoče) upisuje se prema procjeni nadležnog organa koji sastavlja zapisnik o nađenom djetetu.

5. Težina djeteta

Težina pri rođenju je prva težina ploda ili novorođenog djeteta izmjerena neposredno poslije rođenja i izražena u gramima. Na primjer, ako je težina djeteta 3 kilograma i 800 grama, upisuje se 3800.

U slučaju da se ne raspolože Prijavom porođaja, niti se odgovor na ovo pitanje može pribaviti na drugi način (od prijavioca), matičar ne popunjava kućicu. Matičar će isto postupiti i ako obrazac popunjava za nađeno dijete.

6. Dužina djeteta

Dužina djeteta pri rođenju je prva visina ploda ili novorođenog djeteta izmjerena neposredno poslije rođenja i izražena u centimetrima.

Na primjer, ako je dužina djeteta 58 centimetara, upisuje se 58.

U slučaju da se odgovor na ovo pitanje ne može dobiti na drugi način (od prijavioca), matičar ne popunjava kućicu. Matičar će isto postupiti i ako obrazac popunjava za nađeno dijete.

7. Gestacijska starost

Trudničko doba ili trajanje trudnoće računa se u danima ili nedjeljama trudnoće (gestacije). Mjeri se od prvog dana posljednjeg normalnog menstrualnog ciklusa i izražava se u navršenim sedmicama.

Na primjer, ako je gestaciona starost 37 sedmica, u kućicu se upisuje 37.

U slučaju da se odgovor na ovo pitanje ne može pribaviti na drugi način (od prijavioca), matičar ne popunjava kućicu. Matičar će isto postupiti i ako obrazac popunjava za nađeno dijete.

8. Prebivalište majke

Kod prebivališta majke upisuju se kanton, općina ili grad, naselje, ulica i kućni broj prebivališta (mjesto stalnog stanovanja) majke rođenog djeteta.

Za majku koja je rodila dijete u mjestu koje nije mjesto njenog prebivališta (npr. u bolnici, u gostima i slično) upisuje se mjesto u kome je ona stalno nastanjena, tj. njeno prebivalište.

Za nađeno dijete (nahoče) upisuje se kanton, grad ili općina i naselje gdje je dijete nađeno.

Za majku čije je prebivalište izvan Bosne i Hercegovine upisuje se obavezno naziv države njenog prebivališta.

Naziv prebivališta treba upisati prema važećoj administrativnoj podjeli.

8b. Ako je **majka odsutna iz prebivališta duže od jedne godine**, treba upisati mjesto boravka (u obzir se uzima vremenska godina (ne kalendarska) koja prethodi datumu rođenja djeteta).

Ako je majka do momenta rođenja djeteta bila odsutna iz prebivališta navedenog u prethodnom pitanju duže od jedne godine, kod ovog pitanja treba upisati mjesto boravka: kanton, grad ili općina, naselje, ulica i kućni broj gdje majka boravi.

Ako majka **boravi u inostranstvu duže od jedne godine**, obavezno treba upisati naziv države njenog boravka.

Za majku koja nije bila odsutna iz prebivališta (navedenog u prethodnom pitanju) ili je bila odsutna **manje od jedne godine**, kao odgovor na ovo pitanje upisuje se crta (-).

Na ovo pitanje ne treba odgovarati za nađeno dijete - nahoče. Treba samo upisati crtu (-).

Lica koja kao zaposlenici ili kao članovi porodice zaposlenika koji rade u **diplomatsko-konzularnim službama** borave u inostranstvu, bez obzira na dužinu boravka u inostranstvu, **ne smatraju se odsutnima iz Bosne i Hercegovine** i u tom slučaju odgovor se daje samo na prethodno pitanje, a kod ovog pitanja upisuje se crta (-).

Primjer 1:

Majka rođenog djeteta ima prebivalište u Kantonu Sarajevo i nije bila odsutna iz svog prebivališta, barem ne duže od jedne godine:

8. Prebivalište majke

Kanton	Sarajevo
Općina	Novi Grad
Naselje	Sarajevo
Ulica i broj	Olimpijska 20
Strana država	-

8a. Da li je majka odsutna iz prebivališta duže od jedne godine

Ne.....2

8b. Ako je **8a. Ne** u odgovoru upisati (-)

Kanton	-
Općina	-
Naselje	-
Ulica i broj	-
Strana država	-

Primjer 2:

Majka ima prebivalište u Unsko-sanskom kantonu, u Bihaću, a iz prebivališta je bila odsutna duže od jedne godine i boravila je u inostranstvu, u Austriji:

8. Prebivalište majke

Kanton	Unsko-sanski
Općina	Grad Bihać
Naselje	Orašac
Ulica i broj	Pađeni 2
Strana država	-

8a. Da li je majka odsutna iz prebivališta duže od jedne godine

Da.....1

8b. Ako je **8a. Da**, upisati stranu državu boravka

Kanton	-
Općina	-
Naselje	-
Ulica i broj	-

Strana država   Austrija

Primjer 3:

Majka ima prebivalište u Srednjobosanskom kantonu, u Bugojnu, a iz prebivališta je bila odsutna duže od jedne godine i boravila je u Livnu:

8. Prebivalište majke

Kanton   Srednjobosanski
Općina   Bugojno
Naselje   Bugojno
Ulica i broj   Terzići 10
Strana država   -

8a. Da li je majka odsutna iz prebivališta duže od jedne godine

Da.....1

8b. Ako je 8a. Da, upisati mjesto boravka

Kanton   Kanton 10
Općina   Livno
Naselje   Livno
Ulica i broj   S.S.Kranjčevića b.b.
Strana država   -

Primjer 4:

Majka ima prebivalište u Sjenici (Srbija), a dijete je rođeno na području BiH, u Sarajevu, gdje ujedno boravi duže od jedne godine:

8. Prebivalište majke

Kanton
Općina
Naselje
Ulica i broj
Strana država   Srbija

8a. Da li je majka odsutna iz prebivališta duže od jedne godine

Da.....1

8b. Ako je 8a. Da, upisati mjesto boravka

Kanton   Sarajevo
Općina   Novo Sarajevo
Naselje   Sarajevo
Ulica i broj   Behdžeta Mutevelića 7
Strana država   -

Primjer 5:

Majka ima prebivalište u Splitu (Hrvatska), a dijete je rođeno na području Federacije Bosne i Hercegovine i majka **nije** bila odsutna iz prebivališta duže od jedne godine:

8. Prebivalište majke

Kanton
Općina
Naselje
Ulica i broj
Strana država   Hrvatska

8a. D li je majka odsutna iz prebivališta duže od jedne godine

Ne.....2

8b. Ako je 8a. Ne, u odgovoru upisati (-)

Kanton   -
Općina   -
Naselje   -
Ulica i broj   -
Strana država   -

Primjer 6:

Majka ima prebivalište u Sarajevu FBiH i bila je odsutna iz prebivališta duže od jedne godine i boravila je u Doboju (RS) ili Brčkom (Brčko Distrikt)

8. Prebivalište majke

Kanton	Sarajevo
Općina	Centar Sarajevo
Naselje	Sarajevo
Ulica i broj	Zaima Šarca 22
Strana država	-

8a. D li je majka odsutna iz prebivališta duže od jedne godine
Da....1

8b. Ako je 8a. Da, u odgovoru upisati (entitet ili Brčko Distrikt)

Kanton	RS ili Brčko Distrikt
Općina	Doboj ili Brčko
Naselje	-
Ulica i broj	-
Strana država	-

9. Mjesto porođaja

Kao odgovor treba zaokružiti samo jednu od šifara sa obrasca.

Ako je dijete rođeno u **porodilištu ili drugoj zdravstvenoj ustanovi**, treba zaokružiti šifru **1**, bez obzira na to ko je pružio pomoć pri porođaju.

Ako je dijete rođeno u **stanu ili na drugom mjestu** treba zaokružiti jednu od šifara: **2, 3 ili 4** prema tome ko je pružio pomoć pri porođaju.

Ako je pomoć pri porođaju pružio doktor medicine, treba zaokružiti šifru **2**. Šifru **2** treba zaokružiti i u slučaju da su porođaju prisustvovali doktor medicine i akušerska sestra - babica.

Ako je pomoć pri porođaju pružila samo akušerska sestra - babica, koja ima odgovarajuće stručne kvalifikacije, treba zaokružiti šifru **3**.

Ako je pomoć pri porođaju pružila medicinska sestra, ljekarski pomoćnik, bolničarka ili drugo lice koje ima srednju ili nižu medicinsku školu, ali nije kvalifikovano za ukazivanje pomoći pri porođaju, kao odgovor treba zaokružiti šifru **4** (drugo lice).

Za nađenu djecu (nahoćad) treba zaokružiti šifru **4**.

10. Broj djece rođene ovim porođajem

Odgovor na ovo pitanje treba dati u svakom slučaju, bez obzira na to da li je rođeno samo jedno dijete ili su rođeni blizanci, troje ili više djece i bez obzira na to koliko je od njih rođeno živih, a koliko mrtvih, pa čak i u slučaju da su sva djeca rođena mrtva. Kao odgovor treba zaokružiti jednu od šifara **1, 2 ili 3** koje oznaćavaju broj djece rođene ovim porođajem.

Ako podaci o porođaju nisu poznati (nahoćad), smatraće se da je rođeno samo jedno dijete.

11. Koliko je majka do sada rodila djece (uključujući i ovo dijete)

Na ovo pitanje treba upisati **ukupan broj djece** koju je majka rodila, **uključujući i dijete za koje se popunjava obrazac**. Treba upisati svu djecu (živorođenu i mrtvorodođenu) **iz ovog i ranijih brakova majke, kao i djecu ove majke rođenu van braka**, ako ih je imala, ali ne i oćevu djecu iz ranijih brakova.

Zatim se upisuju podaci o broju živorođene i mrtvorodođene djece od ukupnog broja prethodno upisanog. Definicija za živorođenje i mrtvorodođenje nalazi se kod objašnjenja vezanih za pitanje broj 1.

Ako se obrazac popunjava za dijete iz višestrukog porođaja (blizanci, troje ili više djece), upis u matićne knjige vrši se po redu rođenja svakog djeteta u tom porođaju, kao što bi se vršio da su rođena u porođajima sa jednim djetetom. Prema tome, kao odgovor za prvo dijete iz višestrukog porođaja uzeće se u obzir samo jedno dijete, za drugo uzeti u obzir dvoje djece i td, a tom broju treba dodati broj djece iz ranijih porođaja ove majke, ako ih je bilo.

Na primjer, majka je prije porođaja za koji se podnosi prijava rodila dvoje žive djece, a sada se prijavljuje još troje djece iz trostrukog porođaja, od kojih je prvo živorođeno, a drugo i treće mrtvorodođeno. Odgovor na ovo pitanje za djecu iz ovog porođaja:

u listiću za prvo dijete: u listiću za drugo dijete: u listiću za treće dijete:

ukupno-troje	ukupno-ćetvero	ukupno-petero
živorođeno-troje	živorođeno-troje	živorođeno-troje
mrtvorodođeno-nijedno	mrtvorodođeno-jedno	mrtvorodođeno-dvoje.

Za nađeno dijete se upisuje "nepoznato".

12. Koliko je od te djece u životu (uključujući i ovo dijete, ako je živorođeno)

Odgovor na ovo pitanje obuhvata djecu koja su bila u životu u momentu rođenja ovog djeteta, uključujući i njega, ako je ono rođeno živo, ćak i ako je odmah poslije porođaja umrlo (jer se traži podatak o broju žive djece u **momentu rođenja**, a ne u momentu upisa u matićnu knjigu, koji se može izvršiti i poslije nekoliko dana).

Odgovor obuhvata samo djecu koju je rodila ova majka u ovom, ranijim brakovima ili van braka, ako ih je imala, ali ne i djecu iz ranijeg braka muža, ako se ona udala za čovjeka koji ima djecu iz ranijeg braka ili iz vremena prije ovog braka. Obuhvataju se **sva, još živa djeca ove majke**, bez obzira na to da li ta djeca žive u zajednici s njom ili žive odvojeno.

Ako se obrazac popunjava za dijete iz višestrukog porođaja, pri upisivanju odgovora na ovo pitanje treba voditi računa o redu rođenja svakog djeteta u tom porođaju.

Na primjer, majka je u višestrukom porođaju rodila jedno živo i jedno mrtvo dijete, a od ranije rođene djece ima dvoje žive. Odgovor na obrascu za prvo dijete biće "troje", a za drugo dijete takođe "troje".

Međutim, ako se prvo upisuje mrtvorodeno dijete, tada će odgovor na prvom listiću biti "dva", a na drugom "tri".

Za nađeno dijete se upisuje "nepoznato".

13. Dijete je rođeno

Kao odgovor treba zaokružiti jednu od navedenih šifara:

- rođeno u braku - šifra **1**
- rođeno van braka:
  - roditelji žive zajedno - šifra **2**
  - roditelji ne žive zajedno - šifra **3**
- nađeno dijete (nahoče) - šifra **4**.

Djetetom rođenim u braku smatra se samo ono koje je rođeno u braku zaključenom prema odredbama Porodičnog zakona.

14. Datum zaključenja braka roditelja

Na ovo pitanje odgovor daje se samo za bračnu djecu. Za djecu rođenu van braka stavlja se crta (-), a za nađeno dijete upisuje se odgovor "**nepoznato**".

Kao odgovor na ovo pitanje treba upisati dan, mjesec i godinu zaključenja braka roditelja. Taj podatak matičar treba da provjeri prema matičnoj knjizi vjenčanih, a ako brak nije zaključen na njegovom području, onda od prijavioca treba da traži izvod iz matične knjige vjenčanih ili drugi dokaz o datumu zaključenja braka roditelja.

15. Koliko je majka rodila djece u ovom braku (uključujući i ovo dijete)

Kao odgovor na ovo pitanje treba upisati podatke o broju djece: ukupno, živorođene i mrtvorodene koju je majka **rodila samo u ovom, sadašnjem (zakonitom) braku**, a ne i o djeci rođenoj u ranijim brakovima ili van braka.

Sva objašnjenja data uz pitanje 11. važe i za ovo pitanje.

Ako je dijete za koje se popunjava obrazac DEM-1 rođeno van braka, kao odgovor na ovo pitanje upisuje se crta (-).

Za nađeno dijete treba upisati odgovor "**nepoznato**".

16. Koji je majci brak po redu

Odgovor na ovo pitanje odnosi se samo na dijete rođeno u zakonitom braku. Kao odgovor treba zaokružiti jednu od sljedećih šifara: za dijete rođeno van braka kao odgovor na ovo pitanje treba zaokružiti šifru **1** (majka nije u braku), šifru **2** za prvi brak, šifru **3** za drugi brak, šifru **4** za treći i svaki sljedeći zaključeni brak. U obzir se uzimaju samo brakovi zaključeni prema zakonskim propisima koji su važili u vrijeme zaključenja braka.

Za nađeno dijete treba zaokružiti šifru **9** (nepoznato).

PODACI O MAJCI I OCU

S obzirom na to da su pitanja o majci i ocu istog sadržaja, uputstva za upisivanje odgovora daju se istovremeno za oba pitanja, s tim što ispred svakog pitanja stoje po dva redna broja, od kojih se prvi odnosi na pitanje za majku, a drugi za oca.

Podaci o ocu (pitanja 24-30) unose se ne samo za dijete rođeno u braku, već i za dijete rođeno van braka ako su podaci poznati prilikom prijave djeteta za upis u matičnu knjigu rođenih ili najkasnije do dana dostavljanja obrasca nadležnoj službi za statistiku kantona.

Podaci za majku djeteta daju se na pitanja 17-23, a za oca na pitanja 24-30. pitanja.

Za djecu rođenu van braka za koju do dana dostavljanja obrasca nisu poznati podaci o ocu, kao odgovor na pitanja 24-30 treba upisati "**nepoznato**" ili zaokružiti šifru koja stoji uz odgovor "nepoznato".

Za nađeno dijete kod svih pitanja od 17-30 treba dati odgovor "**nepoznato**".

17. i 24. Prezime i ime

Treba upisati prezime i ime majke, odnosno oca onako kako je upisano u matičnu knjigu rođenih.

18 i 25. Datum rođenja i JMB

Treba upisati dan, mjesec i godinu rođenja majke, odnosno oca i ostalih 6 brojeva jedinstvenog matičnog broja (JMB) prema objašnjenjima datim kod pitanja 4.

18.a i 25.a Država rođenja

Za majku/oca upisati naziv države u kojoj su rođeni tj. kako je upisano u matičnoj knjizi rođenih npr. BiH, Hrvatska, Srbija, Slovenija, Austrija itd.

19. i 26. Državljanstvo

Odgovor na ovo pitanje upisuje se na osnovu važećih isprava o državljanstvu.

Ako se radi o licu sa **dvojnim državljanstvom**, onda treba na linije upisati oba odgovora.

Ako je državljanstvo nepoznato, onda na liniju treba upisati "**nepoznato**".

Ako se radi o licima **bez državljanstva**, to treba upisati na liniji pored pitanja.

20.i 27. Nacionalna - etnička pripadnost

Ustavom BiH građanima je zajamčena potpuna sloboda izjašnjavanja o nacionalnoj/etničkoj pripadnosti. Na osnovu tih ustavnih odredbi, kao odgovor na ovo pitanje treba upisati nacionalnu/etničku pripadnost tačno onako kako izjavi lice koje prijavljuje slučaj za upis u matičnu knjigu; na primjer, treba upisati Bošnjak, Hrvat, Srbin, Albanac, Rom, Mađar, Slovak ili neka druga nacionalna/etnička pripadnost kako je lice izjavilo.

Ukoliko lice koje daje odgovor na ovo pitanje ne želi da se izjasni o nacionalnoj/etničkoj pripadnosti, kao odgovor treba upisati "ne izjašnjava se".

21. i 28. Vjera

Ustavom BiH građanima je zajamčeno slobodno ispovijedanje vjere. Kao odgovor na ovo pitanje treba upisati vjeru onako kako izjavi lice koje prijavljuje slučaj rođenja za upis u matičnu knjigu. Na primjer, treba upisati islam, katolička, pravoslavna ili neka druga vjera kako je lice izjavilo ili ateist.

Ukoliko lice koje daje odgovor na ovo pitanje ne želi da se izjasni o vjerskoj pripadnosti, kao odgovor treba upisati "ne izjašnjava se".

22. i 29. Školska sprema - najviša završena škola

Kao odgovor na ovo pitanje treba zaokružiti šifru uz najvišu školu koju je lice završilo.

Pod najvišom završenom školom podrazumijeva se vrsta škole čijim je završavanjem lice steklo najviši stepen obrazovanja. Pri tome ne treba praviti razliku da li je školska sprema stečena završavanjem redovne škole (osnovna, gimnazija, srednja stručna) ili pohađanjem škole koja zamjenjuje redovnu školu (škola za obrazovanje odraslih), odnosno da li je stečena polaganjem ispita u redovnoj školi ili završavanjem nekog kursa za skraćeno školovanje.

Kursevi koji ne daju svjedočanstvo redovne škole (kurs za daktilografe, za knjigovođe i slično) ne uzimaju se u obzir kao odgovori na ovo pitanje, ali se daje podatak o prethodno završenoj školi.

Za lica koja nisu pohađala nikakvu školu to su lica **bez škole** i treba zaokružiti šifru **11**.

Za lica koja **imaju** nepotpunu osnovnu školu, treba zaokružiti šifru **12**.

Za lica koja imaju **završenu osnovnu školu** zaokružuje se šifra **13**.

Za lica koja **imaju završeno srednje obrazovanje** treba zaokružiti jednu od šifara **14, 15, 16** ili **17** zavisno od godina trajanja završene škole), a ako pohađaju fakultet, školu za visoko ili više obrazovanje, treba zaokružiti šifru koja odgovara prethodno završenoj školi.

Ako se po završenom srednjem tehničkom obrazovanju koje traje **3** godine nakon toga završi kvalifikacija u trajanju od 1 godine, stiže se kvalifikacija „specijalist“, tada na obrascu zaokružiti šifra „**16**“ (tj škola u trajanju od 4 godine). Ako se po završenom srednjem stručnom obrazovanju koje traje 3 godine završi kvalifikacija u trajanju od 2 godine za „majstora“ na obrascu treba zaokružiti šifra „**17**“ (tj. škola u trajanju 5 godina).

Za lica koja su završila **višu školu i VI stepen fakulteta** treba zaokružiti šifru **18**.

Za lica koja **pohađaju postdiplomske studije** treba zaokružiti šifru **19** koja odgovara prethodno završenom fakultetu, odnosno školi za visoko obrazovanje.

Za lica koja imaju završen **magisterij** treba zaokružiti šifru **20**, a za **doktorat** šifru **21**.

U slučaju da nije poznat podatak o školskoj spremi treba zaokružiti šifru **99** (nepoznato).

Ako je lice pohađalo ili završilo neku školu u inostranstvu, kao odgovor treba zaokružiti odgovarajući stepen te škole u zemlji, tj. da li je osnovna, srednja, viša ili visoka škola.

23. i 30. Aktivnost

S obzirom na aktivnost sva lica se dijele na aktivna lica (koja obavljaju zanimanje i koja ne obavljaju zanimanje), lica s ličnim prihodom i izdržavana lica.

23a. i 30a. Status u aktivnosti

Odgovor treba dati zaokruživanjem jedne od ponuđenih šifara.

Za lica koja **obavljaju zanimanje u radnom odnosu ili samostalno** treba zaokružiti šifru **11**.

Za lica koja **obavljaju zanimanje bez radnog odnosa** treba zaokružiti šifru **12**.

Ako je dat odgovor 11 ili 12, obavezno treba upisati naziv zanimanja na liniju za to predviđenu.

Pod **obavljanjem zanimanja** smatra se bilo kakav rad kojim se stiču sredstva za život, odnosno rad za platu ili naknadu bilo u novcu ili naturi, **čak i ako je taj rad trajao samo jedan sat** u sedmici koja prethodi datumu rođenja djeteta. Zaposlenost ne podrazumijeva samo zvanični radni odnos nego i druge oblike rada kojima se stiču sredstva za život (šifra **12**).

Prema tome, jednako je zaposleno lice koje po dogovoru čuva tuđu djecu, kao i lice koje to radi u zvaničnom radnom odnosu tj. vaspitačica u obdaništu; poljoprivrednik koji obrađuje zemlju isključivo za svoje potrebe i za tržište; te lice koje je zaposleno u državnom/privatnom preduzeću sa redovnim radnim vremenom na neodređeno vrijeme kao i lice koje obavlja posao po ugovoru o djelu.

Lica koja su privremeno odsutna s posla zbog bolesti, odmora, školovanja, smanjenog obima posla i slično, a koja imaju formalno pravni radni odnos, odnosno posao kojem će se vratiti, treba smatrati zaposlenima, bez obzira na dužinu odsutnosti.

Zanimanje se određuje **isključivo prema vrsti poslova koje lice obavlja, a ne prema školskoj ili stručnoj spremi**. Lica koja su završila istu školu mogu imati različito zanimanje; na primjer, lice koje je završilo pravni fakultet može biti profesor fakulteta, sudija nekog suda, advokat, pravni savjetnik, ali i službenik nabavke, statističar ili drugo.

Ako neko lice obavlja **dva ili više zanimanja**, zanimanje mu se opredjeljuje prema poslovima na koje troši veći dio radnog vremena.

Primjeri za nepotpune i uopštene i pravilne odgovore za zanimanje:

Nepotpuni i uopštene odgovori	Pravilni odgovori
Poljoprivrednik	Tržišno orijentisan poljoprivrednik, stočar, ratar, voćar Poljoprivrednik-proizvođač za sopstvene potrebe
Fizički radnik	Fizički radnik u poljoprivredi, ribarstvu, šumarstvu, građevinarstvu
Profesor	Profesor u srednjoj školi, profesor u visokoškolskoj ustanovi
Inžinjer	Građevinski, elektrotehnički, mašinski inžinjer itd.
Tehničar	Građevinski, mašinski, rudarski tehničar itd.
Umjetnik	Književnik, vajar, slikar, kompozitor itd.
Direktor	Direktor prodaje, marketinga, razvoja itd. Direktor u oblasti rudarstva, građevinarstva itd. Direktor zdravstvene ustanove
Ljekar	Ljekar opšte prakse, ljekar specijalista
Prodavač	Prodavač u radnji, prodavač na tezgi ili prodavač na pijaci

Nezaposlena lica (ne obavljaju zanimanje)

Šifra **13** zaokružuje se za oca, odnosno majku, koja nema posao kojim stiče sredstva za život i koja traži posao preko službe za zapošljavanje ili samostalno.

Penzioner/ka

Penzioner/ka (starosni, invalidski, porodični) - šifra **14**

“Penzionerom/kom” smatra se svako lice koje prima starosnu, invalidsku ili porodičnu penziju, pod uslovom da uz to nema neko aktivno zanimanje (npr. penzioner - poljoprivrednik koji radom na vlastitom gazdinstvu stiče sredstva za život, penzioner koji radi poslove svoje struke, knjigovodstvene poslove za mala preduzeća ili druge subjekte i dobija isplatu na osnovu ugovora o djelu i sl.).

Ukoliko lice prima penziju, stipendiju ili se izdržava od kredita, a istovremeno je učenik ili student, treba zaokružiti šifru **17**.

Lice sa drugim ličnim prihodom - šifra **15**

“Lica sa drugim ličnim prihodom” su sva lica koja imaju socijalna primanja (invalidnina, materijalno osiguranje, socijalna pomoć i slično), prihode od davanja u zakup kuće, stana, zemlje, radnje i druge imovine ili od imovinskog prava, stipendije, studentskih kredita i slično, tj. imaju redovna primanja i prihode osim primanja koja se ostvaruju radom, odnosno obavljanjem zanimanja.

Prihodi od davanja u zakup stana ili kuće odnose se samo na lice koje je vlasnik ili suvlasnik stana ili kuće koja se daje u zakup, a prihodi od zemlje odnose se samo na vlasnika ili suvlasnika zemlje, a ne i na druge članove domaćinstva.

Domaćica/Lice koje obavlja kućne poslove - šifra 16

Šifra za "lice koje obavlja kućne poslove/domaćica" odnosi se za lica stara 15 i više godina koja nisu obavljala nikakav posao radi zarade i koje isključivo ili najveći dio vremena provode u obavljanju kućnih poslova za potrebe vlastitog domaćinstva, kao što su: spremanje stana, priprema hrane, odgoj djece i slično.

Ovaj odgovor se **ne odnosi**:

- na lica starosti 15 i više godina koja veći dio vremena **obavljaju poljoprivredne poslove** na porodičnom gazdinstvu, poslove **izrade predmeta domaće radinosti radi prodaje, poslove u trgovačkoj, ugostiteljskoj ili drugoj radnji** nekog od članova domaćinstva jer se smatraju aktivnim licima koja obavljaju zanimanje.

- na ženska lica starosti 15 godina i više koja **po tuđim kućama obavljaju razne kućne poslove** (kućne pomoćnice i sl.) za koje ostvaruju naknadu, jer se smatraju aktivnim licima koji obavljaju zanimanje.

Ova gore navedena lica su aktivna lica i za njih treba upisati naziv zanimanja koje ova lica pretežno obavljaju.

Učenik/ca ili student/ica - šifra 17

Odgovor učenik/ica (15 godina i više) ili student/ica odnosi se na lica starija od 15 godina koja redovno ili vanredno pohađaju neku školu (osnovnu, srednju ili visoku školu, fakultet) pod uslovom da ne obavljaju posao radi zarade i ne traže posao

Nesposoban/a za rad - šifra 18

Ovu šifru treba zaokružiti za sva lica starosti 15 ili više godina i koja zbog bolesti, invaliditeta ili starosti ne obavljaju ili ne mogu obavljati zanimanje.

Ostala izdržavana lica - šifra 19

Odnosi se na lica koja se ne mogu svrstati ni u jednu od prethodnih kategorija. Primjer su lica koje se nalaze na izdržavanju kazne zatvora ili mjere pritvora, odgoja kao i lica starija od 15 godina koja **ne rade, ne traže posao i ne žele raditi**, tj ekonomski su neaktivna, ne primaju penziju, ne školuju se i pretežno ne obavljaju kućne poslove.

Lica na radu ili boravku u inostranstvu - šifra 20.

Ovaj odgovor treba zaokružiti za lica koja su aktivna, a nalazila su se na radu u inostranstvu, bez obzira na to da li je njihovo zanimanje definisano ili je upisan odgovor "nepoznato". Isti odgovor treba zaokružiti i u slučaju kada je lice na boravku u inostranstvu, a izdržavano je od lica koje se nalazi na radu u inostranstvu.

Ako nije moguće odrediti jedan od ponuđenih modaliteta odgovora, onda treba zaokružiti šifru **99 - nepoznato**.

23b. i 30b. Status u zaposlenosti

Odgovor na ovo pitanje daju samo ona lica koja su na prethodno pitanje dala odgovor 11 - obavlja zanimanje u radnom odnosu ili samostalno ili 12 - Obavlja zanimanje bez radnog odnosa.

Zaposlenik/ca - šifra 1

Zaokružuje se za lica koja rade za javne ili privatne poslodavce i koja primaju kompenzaciju u formi plata i naknada, honorara, nagrada, plaćanja prema rezultatima ili plaćanja u naturi, bez obzira da li imaju ugovor o zaposlenju ili rade na osnovu usmenog dogovora. Lica koja rade u vojsci (vojna ili civilna) smatraju se zaposlenicima. Zaposlenici su lica koja obično rade za poslodavca koji je izvan domaćinstva.

Ova kategorija uključuje:

- lica koja aktivnost obavljaju u vlastitoj kući ako su za svoj rad plaćena od strane poslodavca koji je izvan domaćinstva (ukoliko tu aktivnost obavljaju samostalno tretiraju se kao samozaposlenici),
- lica koja rade u porodičnom biznisu i primaju redovnu platu,
- vjerske službenike.

Poslodavac/ka - šifra 2

Odgovor „**Poslodavac (zapošljava druge)**“ obilježava se za lica koje radi u vlastitom biznisu, profesionalnoj praksi sa namjerom sticanja profita i koje zapošljava najmanje jedno lice. Poslodavcima se ne smatraju vlasnici radnji ili preduzeća u kojima rade samo članovi njihovog domaćinstva za koje se ne uplaćuje radni staž. Takođe, u ovu grupu se ne uključuju vlasnici poljoprivrednih gazdinstava koji zapošljavaju druga lica (vlasnici stočarskih farmi, farmi pilića i sl.), tj. individualni poljoprivrednici sa zaposlenim.

Samozaposlenik/ica - šifra 3

Odgovor „**Samozaposlen (ne zapošljava druge)**“ obilježava se za lica koje je vlasnik preduzeća, prodavnice, kancelarije ili radi u kooperaciji sa drugim licem, a pri tome ne zapošljava radnike. Ova šifra se daje i za lica koja samostalno obavljaju najčešće neregistrovane poslove (usluge davanja privatnih časova, prevođenja, slobodne profesije, šivanja, čuvanja djece, prodaje na pijacama).

Pomažući član domaćinstva - šifra 4

Odgovor „**Pomažući član domaćinstva**“ obilježava se za lica koja rade **bez plate** u preduzeću, obrtu ili poljoprivrednom gazdinstvu kojeg vodi njihov srodnik s kojim živi u istom domaćinstvu.

Ova kategorija uključuje npr:

- sina ili kćerku koji rade u roditeljskom biznisu ili roditeljskoj farmi bez plaćanja i
- žena koja pomaže svom mužu u njegovom biznisu, bez ugovora i primanja formalne plate.

Ako nije moguće odrediti jedan od ponuđenih modaliteta, treba zaokružiti šifru **9**, tj. **nepoznato**.

4. STATISTIČKI IZVJEŠTAJ O SMRTI - obrazac DEM-2

Prilikom upisa u matičnu knjigu umrlih, matičar za svako umrlo lice popunjava statistički izvještaj o slučaju smrti - obrazac DEM-2.

Ovaj statistički obrazac popunjava se za sve umrle, bez obzira da li je smrt prirodna ili nasilna, tj. da li je lice umrlo prirodnom smrću, usljed nesretnog slučaja, ubistva ili samoubistva.

Uz svaki statistički izvještaj o slučaju smrti matičar mora priložiti jedan primjerak popunjenog obrasca "Potvrda o smrti", a jedan primjerak čuvati u svojoj arhivi. Na Potvrdi o smrti za sva lica koja su liječena (odgovor "da" na pitanje 13. DEM-2 obrasca) ili je dat odgovor "nasilna smrt" na pitanje 16. DEM-2 obrasca), moraju biti popunjeni podaci iz dijela obrasca "ljekarski izvještaj o uzroku smrti".

Prilikom prijavljivanja činjenice smrti radi upisa u matičnu knjigu umrlih, matičar je dužan da od prijavioca smrti traži Potvrdu o smrti. Matičar je dužan da pri prijemu Potvrde o smrti utvrdi da li je umrlo lice bilo liječeno ili je dat odgovor "nasilna smrt" u Potvrdi o smrti i da, ukoliko podaci na dijelu obrasca "ljekarski izvještaj o uzroku smrti" nisu popunjeni, iste pribavi od ovlaštenog lica.

Matičar će urgirati dostavljanje podataka sa "ljekarskog izvještaja" ukoliko ga ne primi u roku od 10 dana, računajući od dana kada je poslao zahtjev zdravstvenoj organizaciji.

Ukoliko ne dobije odgovor ni poslije 6 dana od urgencije, matičar o tome obavještava općinski organ nadležan za poslove zdravstva, u cilju intervencije i angažovanja ovog organa oko izvršavanja ove zakonske obaveze zdravstvenih organizacija.

PODACI ZA SVA UMRLA LICA

U zaglavlju obrasca DEM-2, pored odgovora na pitanje o mjestu upisa: kanton, općina, matično područje, matični/mjesni ured, tekući broj upisa u matičnu knjigu i datum upisa (dan, mjesec i godinu upisa) treba upisati i podatke o mjestu smrti: općina, naselje ili strana država.

Ako se matična knjiga vodi za dva ili više mjesta, upisuje se samo ono mjesto koje je prvo upisano na koricama knjige.

Za leš koji je nađen i nije bilo moguće utvrditi identitet, odgovore u statističkom listiću treba popuniti iz zapisnika o nađenom lešu.

Prilikom upisivanja odgovora na pojedina pitanja, matičar treba da postupa prema niže navedenim objašnjenjima.

1. Prezime i ime umrlog i ime jednog roditelja

Treba upisati prezime i ime umrlog i ime jednog od roditelja onako kako je upisano u matičnu knjigu umrlih.

2. Spol

Za muško lice treba zaokružiti šifru **1**, a za žensko lice šifru **2**.

3. Datum smrti

Treba upisati puni datum (dan, mjesec i godinu) i sat smrti, računajući sate od 0 do 24, na primjer, 15. januara 2015. godine u 23 sata (ne u 11 sati uveče),

Za leš naknadno pronađen, podatak treba upisati prema datumu iz zapisnika koji sastavlja nadležni organ.

4. Datum rođenja i JMB

U kućice treba upisati dan, mjesec i godinu rođenja i ostalih 6 brojeva jedinstvenog matičnog broja (JMB) i sat rođenja na liniju pored pitanja za djecu do 7 dana starosti. Podatak treba upisati tačno onako kako je upisan u matičnu knjigu umrlih.

Za lice za koje se ne raspolože potpunim matičnim brojem u kućice treba upisati samo dan, mjesec i godinu rođenja, npr. za lice rođeno 12. septembra 1948. godine treba upisati 1209948.

4a. Država rođenja

Za umrlo osobu upisati naziv države u kojoj je osoba rođena.

5. Prebivalište

Naziv kantona, općine i naselja (mjesta) upisuje se prema administrativnoj podjeli važećoj u trenutku upisa u matičnu knjigu umrlih.

Kao odgovor treba upisati naziv mjesta (samostalno naselje) u kome je bilo posljednje prebivalište (mjesto stalnog boravka) umrlog lica i naziv općine kojoj to mjesto pripada.

Za leš za koji se nije mogao utvrditi identitet, kao prebivalište treba upisati mjesto (naselje) gdje je slučaj upisan u matičnu knjigu umrlih.

Za umrlo lica čije je prebivalište izvan Bosne i Hercegovine treba upisati naziv države prebivališta.

5a. Da li je umrlo lice bilo odsutno iz prebivališta duže od jedne godine

Ako je umrlo lice bilo odsutno iz prebivališta duže od jedne godine (u obzir se uzima vremenska, a ne kalendarska godine koja prethodi datumu smrti), treba zaokružiti šifru **1**.

5b. Ako je 5a. zaokruženo »da«, upisati mjesto boravka

Ako je umrlo lice bilo odsutno iz prebivališta navedenog u prethodnom pitanju duže od jedne godine, kod ovog pitanja treba **upisati mjesto boravka**: grad ili općina, naselje, ulica i kućni broj **gdje je umrlo lice boravilo**.

Ako je umrlo lice **boravilo u inostranstvu duže od jedne godine**, treba obavezno upisati **naziv države** boravka umrlog lica.

Za umrlo lice koja nije bilo **odsutno iz prebivališta** (navedenog u prethodnom pitanju) **manje od jedne godine**, kao odgovor na ovo pitanje upisuje se crta (-).

Umrlo lica koja su kao zaposlenici ili kao članovi porodice zaposlenika koji rade u **diplomatsko-konzularnim službama** boravila u inostranstvu, bez obzira na dužinu boravka u inostranstvu, **ne smatraju se odsutnima iz Bosne i Hercegovine** i u tom slučaju odgovor se daje samo na prethodno pitanje, a kod ovog pitanja upisuje se crta (-).

Primjeri o prebivalištu, dužini odsutnosti iz prebivališta i boravištu koji su objašnjeni u ovom uputstvu za statistički izvještaj o rođenju primjenjuju se i za statistički izvještaj o slučaju smrti.

6. Bračno stanje

Odgovor na ovo pitanje daje se zaokruživanjem šifre uz jedan od datih odgovora, prema zakonskom bračnom stanju lica u momentu smrti.

Za sva umrla lica, uključujući i djecu, koja po zakonskim odredbama, u momentu smrti ili bilo kada nisu bila u braku, treba zaokružiti šifru **1** - neoženjen-neudata. Za djecu do 16 godina smatra se da nisu sklopila brak, tj. daje se odgovor neoženjen/neudata.

Za oženjene-udate zaokružuje se šifra **2**. Oženjenim/udatom smatra se lice koje je sklopilo brak prema važećim zakonskim propisima, a svaki takav brak upisan je u matičnu knjigu vjenčanih. Ukoliko je lice sklopilo brak samo u crkvi ili džamiji, ne smatra se da je oženjena/udata.

Ako je raniji brak prestao smrću drugog supružnika treba zaokružiti šifru **3** - udovac-udovica.

Ako je brak razveden pravosnažnom sudskom presudom zaokružuje se šifra **4** - razveden-razvedena. Razvedenim/razvedenom smatraju se lica čija je bračna zajednica raskinuta pravosnažnom sudskom presudom.

Udovcem/udovicom smatraju se lica čija je bračna zajednica prestala smrću jednog od supružnika, odnosno proglašenjem nestalog bračnog supružnika umrlim.

Šifra **5** se zaokružuje za umrlo lice koje je prije smrti živjelo sa partnerom/kom u vanbračnoj zajednici koja podrazumijeva da su zajedno stanovali u istom domaćinstvu, nisu bili međusobno vjenčani a imali su međusobnu vezu sličnu braku.

Odgovor "nepoznato" - šifra **9**, treba da se zaokruži samo u slučaju ako nikako ne može da se dobije pravi odgovor.

7. Državljanstvo

Odgovor na ovo pitanje upisuje se na osnovu važećih isprava o državljanstvu.

Ako se radi o licu sa **dvojnim državljanstvom**, na linije pored pitanja treba upisati oba odgovora.

Ako je državljanstvo nepoznato onda na liniju treba upisati "**nepoznato**".

Ako se radi o licima **bez državljanstva** to treba upisati na liniji pored pitanja.

8. Nacionalna - etnička pripadnost

Prema odredbama Ustava BiH građanima je zajamčena potpuna sloboda izjašnjavanja o nacionalnoj/etničkoj pripadnosti. Na osnovu tih ustavnih odredbi, kao odgovor na ovo pitanje treba upisati nacionalnu pripadnost tačno onako kako izjavi lice koje prijavljuje slučaj smrti za upis u matičnu knjigu; na primjer, treba upisati Bošnjak, Hrvat, Srbin, Albanac, Rom, Mađar, Slovak ili neka druga nacionalna/etnička pripadnost kako je ovo lice izjavilo.

Ukoliko lice koje daje odgovor na ovo pitanje ne želi da se izjasni o nacionalnoj/etničkoj pripadnosti umrlog lica, kao odgovor treba upisati "ne želi da se izjasni".

9. Vjera

Ustavom BiH građanima je zajamčeno slobodno ispovijedanje vjere. Kao odgovor na ovo pitanje treba upisati vjeru onako kako izjavi lice koje prijavljuje slučaj smrti za upis u matičnu knjigu. Na primjer, treba upisati islam, katolička, pravoslavna, ateist ili neku drugu vjeru kako je lice izjavilo.

Ukoliko lice koje daje odgovor na ovo pitanje ne želi da se izjasni o vjerskoj pripadnosti umrlog lica, kao odgovor treba upisati "ne želi da se izjasni".

10. Školska sprema - najviša završena škola

Kao odgovor na ovo pitanje treba zaokružiti šifru uz najvišu školu koju je lice završilo.

Pod najvišom završenom školom podrazumijeva se vrsta škole čijim je završavanjem lice steklo najviši stepen obrazovanja. Pri tome ne treba praviti razliku da li je školska sprema stečena završavanjem redovne škole (osnovna, gimnazija, srednja stručna) ili pohađanjem škole koja zamjenjuje redovnu školu (škola za obrazovanje odraslih), odnosno da li je stečena polaganjem ispita u redovnoj školi ili završavanjem nekog kursa za skraćeno školovanje.

Kursevi koji ne daju svjedočanstvo redovne škole (kurs za daktilografe, za knjigovođe i slično) ne uzimaju se u obzir kao odgovori na ovo pitanje, ali se daje podatak o prethodno završenoj školi.

Za lica koja nisu pohađala nikakvu školu, a to su lica **bez škole** treba zaokružiti šifru **11**.

Za lica koja **imaju** nepotpunu osnovnu školu, treba zaokružiti šifru **12**.

Za lica koja imaju **završenu osnovnu školu** zaokružuje se šifra **13**.

Za lica koja **imaju završeno srednje obrazovanje** treba zaokružiti šifru **14, 15, 16 ili 17** zavisno od godina trajanja završene škole), a ako su pohađali fakultet, školu za visoko ili više obrazovanje, treba zaokružiti šifru koja odgovara prethodno završenoj školi.

Ako se po završenom srednjem tehničkom obrazovanju koje traje 3 godine nakon toga završi kvalifikacija u trajanju od 1 godine, stiže se kvalifikacija „specijalist“, tada na obrascu zaokružiti šifra „16“ (tj škola u trajanju od 4 godine). Ako se po završenom srednjem stručnom obrazovanju koje traje 3 godine završi kvalifikacija u trajanju od 2 godine za „majstora“ na obrascu treba zaokružiti šifra „17“ (tj. škola u trajanju 5 godina).

Lica koja su završila **višu školu i VI stepen fakulteta** treba upisati šifru **18**.

Za lica koja su **pohađala postdiplomske studije** treba zaokružiti šifru **19** koja odgovara prethodno završenom fakultetu, odnosno školi za visoko obrazovanje.

Za lica koja imaju završen **magisterij** treba zaokružiti šifru **20**, a za **doktorat** šifru **21**.

U slučaju da nije poznat podatak o školskoj spremi, treba zaokružiti šifru **99** (nepoznato).

Ako je lice pohađalo ili završilo neku školu u inostranstvu, kao odgovor treba zaokružiti odgovarajući stepen te škole u zemlji, tj. da li je osnovna, srednja, viša ili visoka škola.

11. Aktivnost

S obzirom na aktivnost sva lica se dijele na aktivna lica (koja obavljaju zanimanje i koja ne obavljaju zanimanje), lica s ličnim prihodom i izdržavana lica.

11 a. Status u aktivnosti

Odgovor treba dati zaokruživanjem jedne od ponuđenih šifara.

Za lica koja su **obavljala zanimanje u radnom odnosu ili samostalno** treba zaokružiti šifru **11**.

Za lica koja su **obavljala zanimanje bez radnog odnosa** treba zaokružiti šifru **12**.

Ako je dat odgovor 11 ili 12, obavezno treba upisati naziv zanimanja na za to predviđenu liniju.

Pod **obavljanjem zanimanja** smatra se bilo kakav rad kojim se stiču sredstva za život, odnosno rad za platu ili naknadu bilo u novcu ili naturi, **čak i ako je taj rad trajao samo jedan sat** u sedmici koja prethodi datumu smrti lica. Zaposlenost ne podrazumijeva samo zvanični radni odnos nego i druge oblike rada kojima se stiču sredstva za život (šifra **12**).

Prema tome, jednako je zaposleno lice koje po dogovoru čuva tuđu djecu, kao i lice koje to radi u zvaničnom radnom odnosu tj. vaspitačica u obdaništu; poljoprivrednik koji obrađuje zemlju isključivo za svoje potrebe i za tržište; te lice koje je zaposleno u državnom/privatnom preduzeću sa redovnim radnim vremenom na neodređeno vrijeme kao i lice koje obavlja posao po ugovoru o djelu.

Lica koja su bila privremeno odsutna s posla zbog bolesti, odmora, školovanja, smanjenog obima posla i slično, a koja su imala formalno-pravni radni odnos, trebaju se smatrati zaposlenima, bez obzira na dužinu odsutnosti.

Zanimanje se određuje **isključivo prema vrsti poslova koje je lice obavljalo, a ne prema školskoj ili stručnoj spremi**. Lica koja su završila istu školu mogu imati različito zanimanje; na primjer, lice koje je završilo pravni fakultet može biti profesor fakulteta, sudija nekog suda, advokat, pravni savjetnik, ali i službenik nabavke, statističar ili drugo.

Ako je neko lice obavljalo **dva ili više zanimanja**, zanimanje mu se opredjeljuje prema poslovima na koje je trošilo veći dio radnog vremena.

Primjeri za nepotpune i uopštene i pravilne odgovore za zanimanje:

Nepotpuni i uopštene odgovori	Pravilni odgovori
Poljoprivrednik	Tržišno orijentisan poljoprivrednik, stočar, ratar, vočar Poljoprivrednik-proizvođač za sopstvene potrebe
Fizički radnik	Fizički radnik u poljoprivredi, ribarstvu, šumarstvu, građevinarstvu
Profesor	Profesor u srednjoj školi, profesor u visokoškolskoj ustanovi
Inžinjer	Građevinski, elektrotehnički, mašinski inžinjer itd.
Tehničar	Građevinski, mašinski, rudarski tehničar itd.
Umjetnik	Književnik, vajar, slikar, kompozitor itd.
Direktor	Direktor prodaje, marketinga, razvoja itd. Direktor u oblasti rudarstva, građevinarstva itd. Direktor zdravstvene ustanove
Ljekar	Ljekar opšte prakse, ljekar specijalista
Prodavač	Prodavač u radnji, prodavač na tezgi ili prodavač na pijaci

Nezaposlena lica (nisu obavljala zanimanje)

Šifra 13 zaokružuje se za lica koja nisu imala posao kojim su sticala sredstva za život i koja su tražila posao preko službe za zapošljavanje ili samostalno.

Penzioner/ka

Penzioner/ka (starosni, invalidski, porodični) - šifra 14

“Penzionerom/kom” smatra se svako lice koje je primalo starosnu, invalidsku ili porodičnu penziju, pod uslovom da uz to nije imalo neko aktivno zanimanje (npr. penzioner/ka - poljoprivrednik koja/i je radom na vlastitom gazdinstvu sticala/o sredstva za život, penzioner koji je radio poslove svoje struke, knjigovodstvene poslove za mala preduzeća ili druge subjekte i dobivao/la isplatu na osnovu ugovora o djelu i sl.).

Ukoliko je lice primalo penziju, stipendiju ili se izdržavalo od kredita, a istovremeno je bilo učenik ili student, treba zaokružiti šifru 17.

Lice sa drugim ličnim prihodom - šifra 15

“Lica s drugim ličnim prihodom” su sva lica koja su imala socijalna primanja (invalidnina, materijalno osiguranje, socijalna pomoć i slično), prihode od davanja u zakup kuće, stana, zemlje, radnje i druge imovine ili od imovinskog prava, stipendije, studentskih kredita i slično, tj. imala su redovna primanja i prihode osim primanja koja se ostvaruju radom, odnosno obavljanjem zanimanja.

Prihodi od davanja u zakup stana ili kuće odnose se samo na lica koje je vlasnik ili suvlasnik stana ili kuće koja se daje u zakup, a prihodi od zemlje odnose se samo na vlasnika ili suvlasnika zemlje, a ne i na druge članove domaćinstva.

Domaćica/Lice koje obavlja kućne poslove - šifra 16

Šifra za “lice koje obavlja kućne poslove/domaćica” odnosi se za lica starosti 15 i više godina koja nisu obavljala nikakav posao radi zarade i koja su isključivo ili najveći dio vremena provodila u obavljanju kućnih poslova za potrebe vlastitog domaćinstva, kao što su: spremanje stana, priprema hrane, odgoj djece i slično.

Ovaj odgovor se **ne odnosi** :

- na lica starosti 15 i više godina koja su veći dio vremena **obavljala poljoprivredne poslove** na porodičnom gazdinstvu, poslove **izrade predmeta domaće radinosti radi prodaje, poslove u trgovačkoj, ugostiteljskoj ili drugoj radnji** nekog od članova domaćinstva jer se smatraju aktivnim licima koja su obavljala zanimanje.

- na ženska lica starosti 15 godina i više koja su **po tuđim kućama obavljala razne kućne poslove** (kućne pomoćnice i sl.) za koje su ostvarivala naknadu, jer se smatraju aktivnim licima koja obavljaju zanimanje.

Ova gore navedena lica su aktivna lica i za njih treba upisati naziv zanimanja koja su ova lica pretežno obavljala.

Dijete, učenik/ca ili student/ica - šifra 17

Odgovor učenik/ica (15 godina i više) ili student/ica odnosi se na lica starija od 15 godina koje su redovno ili vanredno pohađali neku školu (osnovnu, srednju ili visoku školu, fakultet) pod uslovom da nisu obavljali posao radi zarade i nisu tražili posao.

Nesposoban/a za rad - šifra 18

Ovu šifru treba zaokružiti za sva lica starosti 15 ili više godina i koja zbog bolesti, invaliditeta ili starosti nisu obavljala ili nisu mogla obavljati zanimanje.

Ostala izdržavana lica - šifra 19

Odnosi se na lica koje se ne mogu svrstati ni u jednu od prethodnih kategorija. Primjer su lica koja su se nalazila na izdržavanju kazne zatvora ili mjere pritvora, odgoja kao i lica starija od 15 godina koja **nisu radila, nisu tražila posao i nisu željela raditi**, tj ekonomski su bili neaktivni, nisu primali penziju, nisu se školovali i pretežno nisu obavljali kućne poslove.

Lica na radu ili boravku u inostranstvu - šifra 20.

Ovaj odgovor treba zaokružiti za lica koja su bila aktivna, a nalazila su se na radu u inostranstvu, bez obzira na to da li je njihovo zanimanje definisano ili je upisan odgovor “nepoznato”. Isti odgovor treba zaokružiti i u slučaju kada je lice bilo na boravku u inostranstvu, a izdržavano je od lica koje se nalazi na radu u inostranstvu.

Ako nije moguće odrediti jedan od ponuđenih modaliteta odgovora, onda treba zaokružiti šifru **99 - nepoznato**.

11b. Status u zaposlenosti

Odgovor na ovo pitanje daje se samo za ona lica za koja je na prethodno pitanje dat odgovor 11 - **obavlja zanimanje u radnom odnosu ili samostalno ili 12 - obavlja zanimanje bez radnog odnosa**.

Zaposlenik/ca - šifra 1

Zaokružuje se za lica koja su radila za javne ili privatne poslodavce i koja su primala kompenzaciju u formi plata i naknada, honorara, nagrada, plaćanja prema rezultatima ili plaćanja u naturi, bez obzira da li su imala ugovor o zaposlenju ili su radila na osnovu usmenog dogovora. Lica koja su radila u vojsci (vojna ili civilna) smatraju se zaposlenicima. Zaposlenici su lica koja obično rade za poslodavca koji je izvan domaćinstva.

Ova kategorija uključuje i:

- lica koja su aktivnost obavljala u vlastitoj kući ako su za svoj rad bila plaćena od strane poslodavca koji je izvan domaćinstva (ukoliko su tu aktivnost obavljali samostalno tretiraju se kao samozaposlenici);
- članove domaćinstva koji rade u porodičnom biznisu i primaju redovnu platu;
- vjerske službenike.

Poslodavac/ka - šifra 2

Odgovor „**Poslodavac (zapošljava druge)**“ obilježava se za lica koje radi u vlastitom biznisu, profesionalnoj praksi sa namjerom sticanja profita i koja zapošljava najmanje jedno lice. Poslodavcima se ne smatraju vlasnici radnji ili preduzeća u kojima rade samo članovi njihovog domaćinstva za koje se ne uplaćuje radni staž. Takođe u ovu grupu se ne uključuju vlasnici poljoprivrednih gazdinstava koji zapošljavaju druga lica (vlasnici stočarskih farmi, farmi pilića i sl.), tj. individualni poljoprivrednici sa zaposlenim.

Samozaposlenik/ica - šifra 3

Odgovor „**Samozaposlen (ne zapošljava druge)**“ obilježava se za lica koje je bilo vlasnik preduzeća, prodavnice, kancelarije ili radi u kooperaciji sa drugim licem, a pri tome nije zapošljavao/la radnike. Ova šifra se daje i za lica koja su samostalno obavljala najčešće neregistrovane poslove (usluge davanja privatnih časova, prevođenja, slobodne profesije, šivanja, čuvanja djece, prodaje na pijacama).

Pomažući član domaćinstva - šifra 4

Odgovor „**Pomažući član domaćinstva**“ obilježava se za lica koja su radla **bez plate** u preduzeću, obrtu ili poljoprivrednom gazdinstvu kojeg vodi njihov srodnik s kojim je živio u istom domaćinstvu.

Ova kategorija uključuje npr:

- sina ili kćerku koji rade u roditeljskom biznisu ili roditeljskoj farmi bez plaćanja i
- žena koja pomaže svom mužu u njegovom biznisu, bez ugovora i primanja formalne plate.

Ako nije moguće odrediti jedan od ponuđenih modaliteta, treba zaokružiti šifru **9**, tj. **nepoznato**.

PODACI O SMRTI

Potrebno je naznačiti da li postoji Potvrda o smrti u prilogu DEM-2 obrasca ili ne.

12. Mjesto smrti

Treba zaokružiti samo jednu od ponuđenih šifara.

Ako je smrt nastupila u zdravstvenoj ustanovi, treba zaokružiti šifru **1**.

Ako je smrt nastupila u ustanovi za smještaj, treba zaokružiti šifru **2**.

Ako je smrt nastupila u stanu (kući), treba zaokružiti šifru **3**.

Ako je smrt nastupila na drugom mjestu, treba zaokružiti šifru **4**.

13. Da li je umrli bio liječen od bolesti, ozljeda i stanja od kojih je umro

Prije upisivanja odgovora na ovo pitanje, matičar treba da utvrdi kakvi su odgovori dati na Potvrdu o smrti.

Ako je umrlom licu bila pružena pomoć ljekara u vezi s bolešću od koje nastupila smrt, treba zaokružiti šifru **1** (lice je bilo liječeno).

Za ona lica koja nisu bila liječena od bolesti koja je prouzrokovala smrt, treba zaokružiti šifru **2**.

Odgovor "nepoznato" - šifra **9**, treba da se zaokruži samo u slučaju ako ne može da se dobije pravi odgovor.

14. Ko je dao podatke o uzroku smrti

Treba zaokružiti samo jedan od odgovora navedenih u obrascu, na osnovu podataka koji su upisani na Potvrdu o smrti i na osnovu ljekarskog izvještaja o uzroku smrti.

Ako postoje podaci o ljekarskom izvještaju o uzroku smrti, odgovor može biti mrtvozornik – doktor medicine - šifra **1**, mrtvozornik - drugi zdravstveni radnik - šifra **2**, obduktor - šifra **3** ili doktor medicine koji je liječio – šifra **4**.

Ako je uzrok smrti neutvrđen – treba zaokružiti šifru **5**.

15. Uzrok smrti

Na ovo pitanje matičar ne upisuje odgovor. Ovaj odgovor treba upisati ljekar koji je zadužen za šifriranje uzroka smrti, a prema posebnim uputstvima.

16. Porijeklo smrti

Ako je smrt nastupila prirodnim putem treba zaokružiti šifru **1**, ako je smrt nasilna šifru **2**.

Ako je porijeklo smrti neutvrđeno, treba zaokružiti šifru **3**.

PODACI O NASILNOJ SMRTI

Za lica čija smrt je posljedica nesretnog slučaja, ubistva ili samoubistva pored odgovora na pitanja od 1. do 16. na obrascu DEM-2, treba popuniti još i odgovore na pitanja 17. do 20. istog obrasca.

17. Vrsta nasilne smrti

Kod ovog pitanja treba zaokružiti jednu od šifara uz odgovarajući modalitet, **1, 2, 3** ili **9**.

18. Vanjski uzrok nasilne smrti

Odgovor na ovo pitanje treba upisati ljekar koji je zadužen za šifriranje uzroka smrti, a prema posebnim uputstvima.

Podatak treba prenijeti iz Potvrde o smrti iz dijela obrasca II dio, Izvještaj o uzroku smrti. Ako u Potvrdi o smrti nije jasno naznačena vrsta nasilne smrti i vanjski uzrok smrti, matičar treba da od prijavioca traži te podatke. Ako ti podaci ni njemu nisu poznati, traži ih naknadno od nadležnog ljekara koji je izdao Potvrdu o smrti.

19. Kad se slučaj desio

Na ovo pitanje treba dati podatak o vremenu **kad se slučaj desio, a ne** o tome **kad je smrt nastupila**, jer između ova dva momenta može postojati i duži vremenski razmak. Odgovor na ovo pitanje obuhvata dva podatka:

- dan, mjesec godinu i sat odnosno minut kad se slučaj desio. Ovdje treba upisati, na primjer, 01. januar 2015. godine u 20 sati i 30 minuta;

- dan u sedmici. Treba upisati, na primjer, nedjelja, ponedjeljak i td.

20. Vrsta nesretnog slučaja

Ako je kod pitanja 17. na DEM-2 obrascu vrsta nasilne smrti jedna od šifara **2** ili **3**, kod ovog pitanja treba zaokružiti šifru **0** - nije nesretn slučaj.

Zavisno od vrste nesretnog slučaja (na poslu, u školi, saobraćajna nesreća, nesreća kod kuće), treba zaokružiti odgovarajuću šifru uz jedan od navedenih odgovora, a prema sljedećem uputstvu.

Odgovor "nesreća na poslu" - šifra **1**, treba zaokružiti za one slučajeve kad se lice unesrećilo za vrijeme ispunjavanja radne obaveze, na poslu.

Odgovor "nesreća pri dolasku/odlasku na posao" - šifra **2**, treba zaokružiti u slučaju kad se lice unesrećilo u vremenu dolaska na posao, kao i u slučaju ako se lice unesrećilo u vremenu poslije završenog rada na povratku od radnog mjesta do kuće.

Odgovor "nesreća u školi/na fakultetu" - šifra **3**, treba zaokružiti za one slučajeve kad se lice unesrećilo za vrijeme ispunjavanja školske obaveze.

Odgovor "nesreća pri dolasku/odlasku u školu/na fakultet" - šifra **4**, ovu šifru treba zaokružiti i za one učenike i studente koji su se unesrećili u vremenu od polaska od kuće do škole ili fakulteta, ili na povratku od škole ili fakulteta do kuće.

Odgovor "saobraćajna nesreća" - šifra **5**, treba isključiti nesreće pri dolasku/odlasku na posao ili školu ili fakultet.

Odgovor "nesreća kod kuće" - šifra **6**, treba zaokružiti u slučaju ako se lice unesrećilo radeći kućne poslove ili druge aktivnosti kod kuće.

Odgovor "ostalo" - šifra **7**, treba zaokružiti za sve slučajeve koji se ne mogu svrstati ni u jedan prethodno navedeni odgovor.

Odgovor "nepoznato" - šifra **9**, treba zaokružiti samo u slučaju ako ne može da se dobije pravi odgovor.

PODACI ZA UMRLU DOJENČAD

Odgovori na pitanja 21-29. odnose se samo na umrlu dojenčad, tj. djecu umrlu u prvoj godini života.

21. Težina djeteta

Težina na rođenju je prva težina ploda ili novorođenog djeteta izmjerena neposredno poslije rođenja i izražena u gramima.

Na primjer, ako je težina djeteta 3 kilograma i 800 grama, upisuje se 3800.

U slučaju da se ne raspolože Prijavom porođaja, niti se odgovor na ovo pitanje može pribaviti na drugi način (od prijavioca), matičar ne popunjava kućicu.

22. Dužina djeteta

Dužina djeteta pri rođenju je prva visina ploda ili novorođenog djeteta izmjerena neposredno poslije rođenja i izražena u centimetrima. Na primjer, ako je dužina djeteta 58 centimetara, upisuje se 58.

U slučaju da se odgovor na ovo pitanje ne može pribaviti na drugi način (od prijavioca), matičar ne popunjava kućicu.

23. Gestacijska starost

Trudničko doba ili trajanje trudnoće računa se u danima ili nedjeljama trudnoće (gestacije). Mjeri se od prvog dana posljednjeg normalnog menstrualnog ciklusa i izražava se u navršenim sedmicama. Na primjer, ako je gestaciona starost 37 sedmica, u kućicu se upisuje 37.

U slučaju da se odgovor na ovo pitanje ne može pribaviti na drugi način (od prijavioca), matičar ne popunjava kućicu.

24. Datum rođenja majke umrlog djeteta i JMB

U kućice treba upisati dan, mjesec i godinu rođenja majke umrlog djeteta kao i ostalih 6 brojeva jedinstvenog matičnog broja (JMB).

24a. Državljanstvo majke

Odgovor na ovo pitanje upisuje se na osnovu važećih isprava o državljanstvu majke.

25. Da li je dijete rođeno u braku ili van braka

Odgovor na ovo pitanje treba dati zaokruživanjem odgovarajuće šifre. Djetetom rođenim u braku smatra se ono dijete koje je rođeno u braku zaključenom prema odredbama Porodičnog zakona.

Za dijete rođeno van braka treba upisati da li roditelji ovog djeteta žive zajedno ili odvojeno (šifre 2, 3 ili 4).

Upisati šifru 5 za dijete koje je nađeno, odnosno nahoče.

26. Koliko je majka ovog djeteta ukupno rodila djece (uključujući i ovo umrlo dojenče)

Na ovo pitanje treba upisati **ukupan broj djece** koju je majka rodila, **uključujući i ovo umrlo dojenče**. Treba upisati svu djecu (živorođenu i mrtvorođenu) **iz ovog i ranijih brakova majke, kao i djecu ove majke rođenu van braka**, ako ih je imala, ali ne i očevu djecu iz ranijih brakova.

26a. Koliko je djece u životu

Kao odgovor na ovo pitanje treba upisati ukupan broj djece koju je majka rodila i koja su u životu.

Na pitanja 28. Školska sprema majke, 29. Aktivnost majke, 29a. Status u aktivnosti i 29b. Status u zaposlenosti majke umrlog dojenčeta, odgovori se daju kao i na pitanja 10 i 11. koja se odnose i na ostala umrla lica.

Napomena

Ovdje treba upisati podatke o rješenju nadležnog organa o odobrenju naknadnog odnosno ponovnog upisa, oznaku da je upis izvršen po određenom članu Zakona o matičnim knjigama, a eventualno i druga objašnjenja koja mogu pojasniti pojedine odgovore upisane na obrazac.

5. POTVRDA O SMRTI I DOSTAVLJANJE POTVRDE O SMRTI

Statistički podaci o umrlim licima treba da služe, prvenstveno, zdravstvenim radnicima za proučavanje uzroka smrtnosti stanovništva s obzirom na spol, starost, zanimanje i druga obilježja i to kako na užim područjima kao što su općine, tako i u okviru širih zajednica - kantona ili države, kao i za upoređivanje s drugim zemljama. Ovi podaci se svake godine objavljuju u periodičnim publikacijama.

Potvrda o smrti ima dvije osnovne namjene:

- potvrda je jedini dokument na osnovu kojeg matičar može izvršiti upis u matičnu knjigu umrlih i
- potvrda je izvor iz kojeg se pojedinačni podaci o umrlim koriste za statističku obradu, a naročito za izradu rezultata o uzrocima smrti stanovništva.

Za statističku obradu podataka o umrlim, pored Potvrde o smrti, služi i statistički izvještaj o smrti - obrazac DEM-2.

Potvrdu o smrti izdaju:

- za lica umrla u zdravstvenoj ustanovi zdravstvena ustanova u kojoj je nastupila smrt,
- za lica umrla van zdravstvene ustanove ljekari ili druga lica ovlaštena za utvrđivanje smrti, na svim područjima gdje takva ovlaštena lica postoje,
- za lica umrla van zdravstvene ustanove, a na području gdje je nastupila smrt nema lica ovlaštenog za utvrđivanje smrti - nadležni matičar na osnovu izjave dva svjedoka koji potvrđuju činjenicu smrti.

Organizacija izdavanja i dostavljanja Potvrde o smrti

Potvrda o smrti izdaje se **prema mjestu smrti** (bez obzira na to gdje je umrli bio stalno nastanjen), dok se upis u matične knjige umrlih vrši prema prebivalištu umrlog lica. Bez Potvrde o smrti ne može se izvršiti upis u matičnu knjigu umrlih.

Ako je smrt nastupila u inostranstvu i slučaj smrti upisan u matičnu knjigu prema odredbama zakona o osnovnim podacima za matičnu knjigu, za izdavanje i popunjavanje Potvrde o smrti primjenjuju se propisi zemlje u kojoj se slučaj desio.

Potvrda o smrti izdaje se neposredno pošto se utvrdi činjenica smrti.

U Potvrdu o smrti treba unijeti tačne podatke o umrlom licu, uključujući i podatke o tome da li je umrli bio liječen i gdje. Podatke unose zdravstvene ustanove za sva umrla lica i matičari treba da nastoje da u Potvrdi o smrti budu popunjeni svi odgovori na ta pitanja, a za lica koja nisu liječena odgovore daju lica ovlaštena za izdavanje Potvrde o smrti koristeći se raspoloživom dokumentacijom i izjavom lica koje prijavljuje smrtni slučaj.

Izveštaj o uzroku smrti (II dio – potvrde o smrti)

Podatke o uzroku smrti na pitanja iz Potvrde o smrti mrtvozornik, odnosno ovlašteni doktor medicine unosi isključivo na osnovu medicinske dokumentacije (obdukcioni nalazi, istorija bolesti i zdravstveni karton).

Ko upisuje podatke u Izveštaj o uzroku smrti

Doktor medicine (mrtvozornik, odnosno ovlašteni doktor medicine) nakon izvršenog pregleda umrlog lica, kad je nastup smrti utvrđen i uzrok smrti poznat, ako tijelo nije upućeno na obdukciju, ispunjava Potvrdu o smrti u skladu sa Pravilnikom o načinu pregleda umrlih, te utvrđivanje vremena i uzroka smrti.

Pregled, utvrđivanje vremena i uzroka smrti lica umrlih izvan zdravstvene ustanove obavlja doktor medicine (mrtvozornik) kojeg imenuje kantonalno ministarstvo nadležno za zdravstvo.

Pregled, utvrđivanje vremena i uzroka smrti lica umrlih za vrijeme bolničkog liječenja i stacionarnog zbrinjavanja u domu zdravlja obavljaju doktori medicine te ustanove koje imenuje direktor zdravstvene ustanove (ovlašteni doktor medicine).

Potvrda o smrti popunjava se i izdaje za:

- lica liječena i umrla u zdravstvenoj organizaciji odmah pošto je utvrđena smrt, odnosno odmah pošto zdravstvena organizacija, odnosno ljekar koji je umrlog liječio budu obaviješteni;
- lica liječena u kući ili ambulantno, kao i za lica liječena u zdravstvenoj organizaciji ali otpuštena prije smrti - odmah pošto zdravstvena organizacija odnosno ljekar koji je umrlog liječio budu obaviješteni;
- lica umrla usljed nasilne smrti ili lica umrla na putu do zdravstvene organizacije - odmah pošto je izvršena obdukcija odnosno uviđaj ili pošto je utvrđena smrt za lice koje umre na putu do zdravstvene organizacije.

Izuzetno, ako je umrli liječen izvan mjesta u kome je umro ili ako je iz drugih razloga nemoguće odmah izdati Ljekarski izvještaj o uzroku smrti, zdravstvene organizacije treba to da učine naknadno ili na zahtjev matičara koji je izvršio upis u matičnu knjigu umrlih. Zdravstvene organizacije dužne su da to učine najkasnije 5 dana po dobijanju zahtjeva od matičara.

U okolnostima kada je za utvrđivanje uzroka smrti potreban duži vremenski period, odnosno kada je za utvrđivanje uzroka smrti potrebno obaviti dijagnostičke metode kao što su toksikološke, patohistološke, DNK analize i sl., izdaje se privremena potvrda o smrti, u kojem slučaju se kao uzrok smrti upisuje "in obs".

U slučaju kada se ne raspolože medicinskom dokumentacijom o umrlom (zato što je prijavitelj naveo pogrešnu zdravstvenu organizaciju ili ljekara ili iz bilo kojeg drugog razloga), zdravstvena organizacija je dužna da o tome obavijesti matičara i to u istom roku.

Podaci o uzroku smrti u Potvrdi o smrti **su povjerljivi**, tako da sva lica koja rukuju obrascima u kojima su sadržani ovi podaci moraju da ih čuvaju kao službenu tajnu.

6. STATISTIČKI IZVJEŠTAJ O ZAKLJUČENJU BRAKA (VJENČANJU) - obrazac DEM-3

Za svaki zaključen brak matičar treba, prilikom upisa u matičnu knjigu vjenčanih, popuniti statistički izvještaj o zaključenju braka, obrazac DEM-3.

U zaglavlju obrasca DEM-3, pored odgovora na pitanje o **mjestu upisa**: kanton, općina, matično područje, matični/mjesni ured, tekući broj upisa u matičnu knjigu i datum upisa (dan, mjesec, godina) treba upisati i podatak o **mjestu vjenčanja**: općina, naselje ili strana država. **Datum zaključenja braka** (dan, mjesec i godina) i podatak kako je **brak zaključen**: građanski (šifra 1) ili građanski i vjerski (šifra 2).

Na osnovu podatka o datumu zaključenja braka, izračunava se starost mladoženje i nevjeste pri zaključenju braka, te stoga **treba upisati potpuni datum zaključenja braka**.

Prilikom upisivanja odgovora na pojedina pitanja, matičar treba da postupa prema sljedećim objašnjenjima, s tim da se objašnjenja za pitanja koja se odnose na mladoženju i nevjestu daju uporedo uz naznačavanje oba redna broja pitanja.

PODACI ZA MLADOŽENJU I NEVJESTU

1. Prezime (ime jednog roditelja) i ime

Odgovor treba upisati onako kako je upisano u matičnu knjigu vjenčanih.

2. Datum rođenja i JMB

Treba upisati dan, mjesec i godinu rođenja onako kako je upisano u matičnu knjigu vjenčanih i ostalih 6 brojeva jedinstvenog matičnog broja (JMB). Na primjer, za lice rođeno 14. februara 1985. godine treba upisati 1402985 i ostatak matičnog broja tog lica.

Ako do dana dostavljanja obrasca nadležnoj službi za statistiku kantona nije poznat JMB, treba upisati samo datum rođenja u predviđene kućice.

2a. Država rođenja

Za mladoženju/nevjestu treba upisati naziv države u kojoj su rođeni.

3. Prezime nakon zaključenja braka

Treba zaokružiti šifru uz jedan od datih odgovora. Odgovori na pitanja mogu biti:

- Zadržao/la svoje rođeno prezime (šifra 1),
- Uzео/la prezime žene/muža umjesto svog rođenog prezimena (šifra 2) i
- Dodao/la prezime žene/muža uz svoje rođeno prezime (šifra 3)

4. Ranije bračno stanje

Treba zaokružiti šifru uz jedan od datih odgovora koji dolaze u obzir, prema zakonskom bračnom stanju mladoženje/nevjeste **prije zaključenja ovog braka**.

Odgovori na pitanje 4. mogu biti "neoženjen/neudata" (šifra 1), "udovac/udovica" (šifra 2) ili "razveden/razvedena" (šifra 3). Šifru 2 ili 3 treba zaokružiti samo ako je raniji brak prestao smrću drugog supružnika, odnosno, samo ako je raniji brak razveden na osnovu pravosnažne sudske presude.

5. Brak po redu

Treba zaokružiti šifru uz jedan od datih odgovora. Odgovor može biti "**prvi** - šifra 1", "**drugi** - šifra 2" i "**treći i više** - šifra 3".

Kod prethodnih brakova treba uzeti u obzir samo one koji su zaključeni po odredbama Porodičnog zakona ili po zakonskim propisima koji su važili u vrijeme zaključenja tih prethodnih brakova, a prestali su ili smrću jednog supružnika ili na osnovu pravosnažne sudske odluke o razvodu.

6. Prebivalište prije zaključenja braka

Kao odgovor na ovo pitanje, za mladoženju/nevjestu treba upisati mjesto stalnog stanovanja koje lice smatra prebivalištem.

Kod ovog pitanja upisuju se kanton, općina, naselje (mjesto), ulica i kućni broj prebivališta (mjesta stalnog stanovanja). Pored naziva naseljenog mjesta (samostalno naselje, a ne njegov dio) treba upisati kanton i općinu kojoj to mjesto pripada. Naziv kantona, općine i naselja treba upisati prema važećoj administrativnoj podjeli u trenutku upisa u matičnu knjigu vjenčanih.

Za lica čije je prebivalište izvan Bosne i Hercegovine, treba upisati **naziv države** prebivališta.

6a. Da li je bio/la odsutan/a iz prebivališta duže od jedne godine

Ako je mladoženja/nevjesta bio/la odsutan/na iz prebivališta duže od jedne godine (u obzir se uzima vremenska godina koja prethodi datumu vjenčanja, a ne kalendarska) treba zaokružiti odgovor **Da .....1**, a zatim na pitanju **6b.** upisati mjesto boravka: grad ili općina, naselje, ulica i kućni broj gdje je mladoženja/nevjesta boravio/la. Ako je lice boravilo u inostranstvu duže od jedne godine, treba obavezno upisati naziv države boravka.

Ako mladoženja/nevjesta nije bio/la odsutan/na iz prebivališta duže od jedne godine zaokružuje se odgovor **Ne....2** (navedenog u pitanju 6a.) ili je bio odsutan manje od jedne godine, kao odgovor na pitanje **6b.** upisuje se crta (-).

Lica koja kao zaposlenici ili kao članovi porodice zaposlenika koji rade u **diplomatsko – konzularnim službama** borave u inostranstvu, bez obzira na dužinu boravka u inostranstvu, **ne smatraju se odsutnima iz Bosne i Hercegovine** i u tom slučaju odgovor se daje samo na prethodno pitanje, a kod ovog pitanja upisuje se crta (-).

Primjeri o prebivalištu, dužini odsutnosti iz prebivališta i boravištu koji su objašnjeni u ovom uputstvu za statistički izvještaj o rođenju (obrazac DEM-1) primjenjuju se i za statistički izvještaj o zaključenju braka (vjenčanju-obrazac DEM-3).

7. Državljanstvo

Odgovor na ovo pitanje upisuje se na osnovu važećih isprava o državljanstvu.

Ako se radi o licu sa **dvojnim državljanstvom**, onda treba na linije upisati oba odgovora.

Ako je državljanstvo nepoznato onda na liniju treba upisati **"nepoznato"**.

Ako se radi o licima **bez državljanstva** to treba upisati na liniji pored pitanja.

8. Nacionalna - etnička pripadnost

Ustavom BiH građanima je zajamčena potpuna sloboda izjašnjavanja o nacionalnoj/etničkoj pripadnosti. Na osnovu tih ustavnih odredbi, kao odgovor na ovo pitanje treba upisati nacionalnu/etničku pripadnost tačno onako kako izjavi lice koje prijavljuje slučaj za upis u matičnu knjigu. Tako, na primjer, treba upisati Bošnjak, Hrvat, Srbin, Albanac, Rom, Mađar, Slovak ili neka druga nacionalna/etnička pripadnost kako je lice izjavilo.

Ukoliko lice koje daje odgovor na ovo pitanje ne želi da se izjasni o nacionalnoj/etničkoj pripadnosti, kao odgovor treba upisati "ne izjašnjava se".

9. Vjera

Ustavom BiH građanima je zajamčeno slobodno ispovijedanje vjere. Kao odgovor na ovo pitanje treba upisati vjeru onako kako izjavi lice koje daje i ostale podatke. Na primjer, treba upisati islam, katolik, pravoslavac, ateist ili neku drugu vjeru kako je lice izjavilo.

Ukoliko lice koje daje odgovor na ovo pitanje ne želi da se izjasni o vjerskoj pripadnosti, kao odgovor treba upisati "ne izjašnjava se".

10. Školska sprema (najviša završena škola)

Kao odgovor na ovo pitanje treba zaokružiti šifru uz najvišu školu koju je lice završilo.

Pod najvišom završenom školom podrazumijeva se vrsta škole čijim je završavanjem lice steklo najviši stepen obrazovanja. Pri tome ne treba praviti razliku da li je školska sprema stečena završavanjem redovne škole (osnovna, gimnazija, srednja stručna) ili pohađanjem škole koja zamjenjuje redovnu školu (škola za obrazovanje odraslih), odnosno da li je stečena polaganjem ispita u redovnoj školi ili završavanjem nekog kursa za skraćeno školovanje.

Kursevi koji ne daju svjedočanstvo redovne škole (kurs za daktilografe, za knjigovođe i slično) ne uzimaju se u obzir kao odgovori na ovo pitanje, ali se daje podatak o prethodno završenoj školi.

Za lica koja nisu pohađala nikakvu školu to su lica **bez škole** i treba zaokružiti šifru **11**.

Za lica koja imaju **nepotpunu osnovnu školu**, treba zaokružiti šifru **12**.

Za lica koja imaju **završenu osnovnu školu** zaokružuje se šifra **13**.

Za lica koja imaju **završeno srednje obrazovanje** treba zaokružiti šifru **14, 15, 16 ili 17** zavisno od godina trajanja završene škole), a ako pohađaju fakultet, školu za visoko ili više obrazovanje, treba zaokružiti šifru koja odgovara prethodno završenoj školi.

Ako se po završenom srednjem tehničkom obrazovanju koje traje 3 godine nakon toga završi kvalifikacija u trajanju od 1 godine, stiče se kvalifikacija „specijalist“, tada na obrascu zaokružiti šifra „16“ (tj škola u trajanju od 4 godine). Ako se po završenom srednjem stručnom obrazovanju koje traje 3 godine završi kvalifikacija u trajanju od 2 godine za „majstora“ na obrascu treba zaokružiti šifra „17“ (tj. škola u trajanju 5 godina).

Za lica koja su završila **višu školu i VI stepen fakulteta** treba upisati šifru **18**.

Za lica koja **pohađaju postdiplomske studije** ili već imaju stepen magistra ili doktora nauka treba zaokružiti šifru **19** koja odgovara prethodno završenom fakultetu, odnosno školi za visoko obrazovanje.

Za lica koja imaju završen **magisterij** treba zaokružiti šifru **20**, a za **doktorat** šifru **21**.

U slučaju da nije poznat podatak o školskoj spremi, treba zaokružiti šifru **99** (nepoznato).

Ako je lice pohađalo ili završilo neku školu u inostranstvu, treba zaokružiti odgovarajući stepen te škole u zemlji, tj. da li je osnovna, srednja, viša ili visoka škola.

11. Aktivnost

S obzirom na aktivnost sva lica se dijele na aktivna lica (koja obavljaju zanimanje i koja ne obavljaju zanimanje), lica s ličnim prihodom i izdržavana lica.

11a. Status u aktivnosti

Odgovor treba dati zaokruživanjem jedne od ponuđenih šifara.

Za lica koja **obavljaju zanimanje u radnom odnosu ili samostalno** treba zaokružiti šifru **11**.

Za lica koja **obavljaju zanimanje bez radnog odnosa** treba zaokružiti šifru **12**.

Ako je dat odgovor 11 ili 12, obavezno treba upisati naziv zanimanja na liniju za to predviđenu.

Pod **obavljanjem zanimanja** smatra se bilo kakav rad kojim se stiču sredstva za život, odnosno rad za platu ili naknadu bilo u novcu ili naturi, **čak i ako je taj rad trajao samo jedan sat** u sedmici koja prethodi datumu zaključenja braka. Zaposlenost ne podrazumijeva samo zvanični radni odnos nego i druge oblike rada kojima se stiču sredstva za život (šifra 12).

Prema tome, jednako je zaposleno lice koje po dogovoru čuva tuđu djecu, kao i lice koje to radi u zvaničnom radnom odnosu tj. vaspitačica u obdaništu, poljoprivrednik koji obrađuje zemlju isključivo za svoje potrebe i za tržište, te lice koje je zaposleno u državnom/privatnom preduzeću sa redovnim radnim vremenom na neodređeno vrijeme kao i lice koje obavlja posao po ugovoru o djelu.

Lica koja su privremeno odsutna s posla zbog bolesti, odmora, školovanja, smanjenog obima posla i slično, a koja imaju formalno-pravni radni odnos, odnosno posao kojem će se vratiti, treba smatrati zaposlenima, bez obzira na dužinu odsutnosti.

Zanimanje se određuje **isključivo prema vrsti poslova koje lice obavlja, a ne prema školskoj ili stručnoj spremi**. Lica koja su završila istu školu mogu imati različito zanimanje; na primjer, lice koje je završilo pravni fakultet može biti profesor fakulteta, sudija nekog suda, advokat, pravni savjetnik, ali i službenik nabavke, statističar ili drugo.

Ako neko lice obavlja **dva ili više zanimanja**, zanimanje mu se opredjeljuje prema poslovima na koje troši veći dio radnog vremena.

Primjeri za nepotpune i uopštene i pravilne odgovore za zanimanje:

Nepotpuni i uopštene odgovori	Pravilni odgovori
Poljoprivrednik	Tržišno orijentisan poljoprivrednik, stočar, ratar, vočar Poljoprivrednik-proizvođač za sopstvene potrebe
Fizički radnik	Fizički radnik u poljoprivredi, ribarstvu, šumarstvu, građevinarstvu
Profesor	Profesor u srednjoj školi, profesor u visokoškolskoj ustanovi
Inžinjer	Građevinski, elektrotehnički, mašinski inžinjer itd.
Tehničar	Građevinski, mašinski, rudarski tehničar itd.
Umjetnik	Književnik, vajar, slikar, kompozitor itd.
Direktor	Direktor prodaje, marketinga, razvoja itd. Direktor u oblasti rudarstva, građevinarstva itd. Direktor zdravstvene ustanove
Ljekar	Ljekar opšte prakse, ljekar specijalista
Prodavač	Prodavač u radnji, prodavač na tezgi ili prodavač na pijaci

Nezaposlena lica (ne obavljaju zanimanje)

Šifra **13** zaokružuje se za mladoženju, odnosno nevjestu, koja nema posao kojim stiče sredstva za život i koja traži posao preko službe za zapošljavanje ili samostalno.

Penzioner/ka

Penzioner/ka (starosni, invalidski, porodični) - šifra **14**

"Penzionerom/kom" smatra se svako lice koje prima starosnu, invalidsku ili porodičnu penziju, pod uslovom da uz to nema neko aktivno zanimanje (npr. penzioner - poljoprivrednik koji radom na vlastitom gazdinstvu stiče sredstva za život, penzioner koji radi poslove svoje struke, knjigovodstvene poslove za mala preduzeća ili druge subjekte i dobija isplatu na osnovu ugovora o djelu i sl.).

Ukoliko lice prima penziju, stipendiju ili se izdržava od kredita, a istovremeno je učenik ili student, treba zaokružiti šifru **17**.

Lice sa drugim ličnim prihodom - šifra 15

“Lice s drugim ličnim prihodom” su sva lica koja imaju socijalna primanja (invalidnina, materijalno osiguranje, socijalna pomoć i slično), prihode od davanja u zakup kuće, stana, zemlje, radnje i druge imovine ili od imovinskog prava, stipendije, studentskih kredita i slično, tj. imaju redovna primanja i prihode osim primanja koja se ostvaruju radom, odnosno obavljanjem zanimanja.

Prihodi od davanja u zakup stana ili kuće odnose se samo na lice koje je vlasnik ili suvlasnik stana ili kuće koja se daje u zakup, a prihodi od zemlje odnose se samo na vlasnika ili suvlasnika zemlje, a ne i na druge članove domaćinstva.

Domaćica/Lice koje obavlja kućne poslove - šifra 16

Šifra za “lice koje obavlja kućne poslove/domaćica” odnosi se na lica starosti 15 i više godina koja ne obavljaju nikakav posao radi zarade i koje isključivo ili najveći dio vremena provode u obavljanju kućnih poslova za potrebe vlastitog domaćinstva, kao što su: spremanje stana, priprema hrane, odgoj djece i slično.

Ovaj odgovor se **ne odnosi**:

- na lica starosti 15 i više godina koja veći dio vremena **obavljaju poljoprivredne poslove** na porodičnom gazdinstvu, poslove **izrade predmeta domaće radinosti radi prodaje, poslove u trgovačkoj, ugostiteljskoj ili drugoj radnji** nekog od članova domaćinstva jer se smatraju aktivnim licima koja obavljaju zanimanje.

- na ženska lica starosti 15 godina i više koja **po tuđim kućama obavljaju razne kućne poslove** (kućne pomoćnice i sl.) za koje ostvaruju naknadu, jer se smatraju aktivnim licima koji obavljaju zanimanje.

Ova gore navedena lica su aktivna lica i za njih treba upisati naziv zanimanja koje ova lica pretežno obavljaju.

Učenik/ca ili student/ica - šifra 17

Odgovor učenik/ica (15 godina i više) ili student/ica odnosi se na lica starija od 15 godina koja redovno ili vanredno pohađaju neku školu (osnovnu, srednju ili visoku školu, fakultet) pod uslovom da ne obavljaju nekakav posao radi zarade i ne traže posao

Nesposoban/a za rad - šifra 18

Ovu šifru treba zaokružiti za sva lica starosti 15 ili više godina i koja zbog bolesti, invaliditeta ili starosti ne obavljaju ili ne mogu obavljati zanimanje.

Ostala izdržavana lica - šifra 19

Odnosi se na lica koja se ne mogu svrstati ni u jednu od prethodnih kategorija. Primjer su lica koje se nalaze na izdržavanju kazne zatvora ili mjere pritvora, odgoja kao i lica starija od 15 godina koja **ne rade, ne traže posao i ne žele raditi**, tj ekonomski su neaktivna, ne primaju penziju, ne školuju se i pretežno ne obavljaju kućne poslove.

Lica na radu ili boravku u inostranstvu - šifra 20.

Ovaj odgovor treba zaokružiti za lica koja su aktivna, a nalazila su se na radu u inostranstvu, bez obzira na to da li je njihovo zanimanje definisano ili je upisan odgovor “nepoznato”. Isti odgovor treba zaokružiti i u slučaju kada je lice na boravku u inostranstvu, a izdržavano je od lica koje se nalazi na radu u inostranstvu.

Ako nije moguće odrediti jedan od ponuđenih modaliteta odgovora, onda treba zaokružiti šifru **99 - nepoznato**.

11b. Status u zaposlenosti

Odgovor na ovo pitanje daju samo ona lica koja su na prethodno pitanje dala odgovor 11 - obavlja zanimanje u radnom odnosu ili samostalno ili 12 - Obavlja zanimanje bez radnog odnosa.

Zaposlenik/ca - šifra 1

Zaokružuje se za lica koja rade za javne ili privatne poslodavce i koja primaju kompenzaciju u formi plata i naknada, honorara, nagrada, plaćanja prema rezultatima ili plaćanja u naturi, bez obzira da li imaju ugovor o zaposlenju ili rade na osnovu usmenog dogovora. Lica koja rade u vojsci (vojna ili civilna) smatraju se zaposlenicima. Zaposlenici su lica koja obično rade za poslodavca koji je izvan domaćinstva.

Ova kategorija uključuje i:

- lica koja aktivnost obavljaju u vlastitoj kući ako su za svoj rad plaćena od strane poslodavca koji je izvan domaćinstva (ukoliko tu aktivnost obavljaju samostalno tretiraju se kao samozaposlenici);
- lica koja rade u porodičnom biznisu i primaju redovnu platu;
- vjerske službenike.

Poslodavac/ka - šifra 2

Odgovor „**Poslodavac (zapošljava druge)**“ obilježava se za lica koje radi u vlastitom biznisu, profesionalnoj praksi sa namjerom sticanja profita i koje zapošljava najmanje jedno lice. Poslodavcima se ne smatraju vlasnici radnji ili preduzeća u kojima rade samo članovi njihovog domaćinstva za koje se ne uplaćuje radni staž. Takođe, u ovu grupu se ne uključuju vlasnici poljoprivrednih gazdinstava koji zapošljavaju druga lica (vlasnici stočarskih farmi, farmi pilića i sl.), tj. individualni poljoprivrednici sa zaposlenim.

Samozaposlenik/ica - šifra 3

Odgovor „**Samozaposlen (ne zapošljava druge)**“ obilježava se za lica koje je vlasnik preduzeća, prodavnice, kancelarije ili radi u kooperaciji sa drugim licem, a pri tome ne zapošljava radnike. Ova šifra se daje i za lica koja samostalno obavljaju najčešće neregistrovane poslove (usluge davanja privatnih časova, prevođenja, slobodne profesije, šivanja, čuvanja djece, prodaje na pijacama).

Pomažući član domaćinstva - šifra 4

Odgovor „**Pomažući član domaćinstva**“ obilježava se za lica koja rade **bez plate** u preduzeću, obrtu ili poljoprivrednom gazdinstvu kojeg vodi njihov srodnik s kojim živi u istom domaćinstvu.

Ova kategorija uključuje npr:

- sina ili kćerku koji rade u roditeljskom biznisu ili roditeljskoj farmi bez plaćanja i
- žena koja pomaže svom mužu u njegovom biznisu, bez ugovora i primanja formalne plate.

Ako nije moguće odrediti jedan od ponuđenih modaliteta, treba zaokružiti šifru **9**, tj. **nepoznato**.

7. PREGLED UPISA U MATIČNE KNJIGE - obrazac DEM-4

Pregled upisa u matične knjige sastavlja se mjesečno **prema vremenu upisa**, a ne prema vremenu kad se slučaj desio. Na primjer, dijete rođeno u decembru, a upisano u matičnu knjigu rođenih u januaru, biće obuhvaćeno izvještajem za januar, kad je i upisano u matičnu knjigu.

Pregled upisa u matične knjige (obrazac DEM-4) matičar sastavlja svakog mjeseca za protekli mjesec, čak i onda kada u toku proteklog mjeseca nije bio upisan nijedan slučaj u matične knjige. Obrazac treba dostaviti službi za statistiku kantona najkasnije **u roku od 3 dana po isteku izvještajnog mjeseca**, zajedno sa statističkim izvještajima i prilogima uz njih. Ovaj obrazac matičar popunjava u najmanje dva primjerka, od kojih jedan dostavlja nadležnom statističkom zavodu zajedno sa statističkim izvještajima – obrascima DEM-1, DEM-2 i DEM-3, a drugi zadržava za svoju evidenciju.

Ako matičar vodi matične knjige za dva ili više sjedišta matičara, onda popunjava poseban obrazac DEM-4 za svako sjedište. Ovaj obrazac popunjava se na osnovu izvršenih upisa u matične knjige i mora obuhvatiti **podatke za sva matična područja odnosno za svaku matičnu knjigu**.

Prilikom sastavljanja ovog pregleda, matičar mora voditi računa da se tekući brojevi upisa u matične knjige pravilno nastavljaju, tj. da u svakom mjesečnom izvještaju obuhvati samo one upise koji su izvršeni u odnosne matične knjige pod rednim brojem koji slijedi iza broja kojim je zaključio pregled za prethodni mjesec.

Za svaki tekući broj upisa u matične knjige (osim poništenih upisa) mora biti popunjen odgovarajući statistički izvještaj. Pored toga, uz svaki statistički izvještaj o smrti (obrazac DEM-2) mora biti priložen obrazac Potvrda o smrti, a za lica koja su bila liječena ili umrla nasilnom smrću još i Ljekarski izvještaj o uzroku smrti.

Obrazac DEM-4 matičar sastavlja na sljedeći način.

U zaglavlju obrasca treba upisati mjesec na koji se odnosi Pregled upisa u matične knjige, kao i naziv kantona, općine i sjedište matičara.

U **kolonu 1**. treba upisati redne brojeve svih matičnih područja za koje se u ovom sjedištu matičara vode matične knjige.

U **kolonu 2**. treba upisati po abecednom redu svako naselje za koje se vode posebne matične knjige, ukoliko se u toku mjeseca desio neki vitalni događaj. Za naselja u kojima nije bilo vitalnih događaja treba navesti na kraju obrasca " u ostalim naseljima nije bilo vitalnih događaja".

U **kolone 3, 9. i 17**. treba upisati odgovarajući tekući broj prvog upisa koji je izvršen u toku izvještajnog mjeseca, a u kolone **4, 10. i 18**. tekući broj posljednjeg upisa u istom mjesecu.

U **kolone 5, 11. i 19**. treba upisati koliko je bilo svega upisa u pojedine matične knjige u toku izvještajnog mjeseca. Na primjer, prvi upis u januaru 2015. godine izvršen je pod tekućim brojem 1, a posljednji pod 16, svega upisa 16; u februaru prvi upis pod brojem 17, a posljednji pod brojem 27, svega upisa 27-16=11 (treba oduzeti tekući broj posljednjeg upisa iz prethodnog mjeseca).

U **kolone 6, 16. i 20**. treba upisati koliko je bilo naknadnih i ponovnih upisa u pojedine matične knjige u toku izvještajnog mjeseca.

U **kolonu 7**. treba upisati ukupan broj slučajeva priznavanja očinstva, a u **kolonu 8**. broj slučajeva pozakonjenja djeteta za koje je u toku odnosnog mjeseca unijeta bilješka u matičnu knjigu rođenih. Za ove slučajeve ne treba popunjavati posebne statističke listiće.

U **kolone 12, 13 i 14**. treba upisati broj nesretnih slučajeva, ubistava i samoubistva.

Pošto unese podatke u sve kolone, matičar vertikalno zbraja brojeve upisane u pojedinim kolonama i zbrove upisuje u red "ukupno". Ako u toku izvještajnog mjeseca nije izvršen nijedan upis u matične knjige, u odgovarajuće kolone obrasca DEM-4 matičar treba upisati crtu (-).

Za svaki poništen upis rođenja, smrti ili zaključenog braka matičar na obrascu DEM-4 u "Napomeni" ukoliko iznosi zbog čega je došlo do poništenja upisa; na primjer "dvostruki upis", "upis u knjigu drugog naselja" i slično.

8. DOSTAVLJANJE STATISTIČKIH IZVJEŠTAJA

Sve statističke izvještaje, popunjene u toku mjeseca, zajedno sa Potvrdama o smrti matičar čuva, i po isteku svakog mjeseca, dostavlja nadležnom statističkom zavodu najkasnije tri dana po isteku mjeseca na koji se materijal odnosi.

Popunjeni statistički izvještaji, koji se dostavljaju zajedno sa Pregledom upisa u matične knjige (DEM-4), moraju biti sređeni posebno za svako matično područje (područje za koje se vode matične knjige), ukoliko matičar vodi knjige za više područja. U okviru svakog područja izvještaji moraju biti sređeni posebno za rođenja, posebno za smrti i posebno za zaključene brakove, a u svakoj od tih grupa, još i po tekućim brojevima upisa.

Ako matičar vodi knjige za više sjedišta matičara, izvještaji moraju biti sređeni posebno za svako sjedište, a unutar svakog sjedišta onim redom kako je iznijeto u prethodnom stavu.

Prilikom dostavljanja statističkih izvještaja popunjenih u toku mjeseca, matičar će, u posebnom omotu, priložiti i sve naknadno pribavljene Potvrde o smrti iz prethodnog perioda.

Na osnovu primljenih izvještaja i Pregleda upisa u matičnu knjigu (obrazac DEM – 4), službe za statistiku kantona kontrolišu da li su primljeni svi izvještaji koji su navedeni u DEM-4, a prema tekućim brojevima navedenim u DEM-4 i na pojedinim obrascima. Na ovaj način kontroliše se obuhvat statistike vitalnih događaja.

9. KANTONI I OPĆINE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

UNSKO-SANSKI KANTON	SREDNJOBOSANSKI KANTON
Bosanska Krupa	Bugojno
Bosanski Petrovac	Busovača
Bužim	Dobretići
Cazin	Donji Vakuf
Grad Bihać	Fojnica
Ključ	Gornji Vakuf-Uskoplje
Sanski Most	Jajce
Velika Kladuša	Kiseljak
	Kreševo
KANTON POSAVSKI	Novi Travnik
	Travnik
Domaljevac – Šamac	Vitez
Odžak	
Orašje	HERCEGOVAČKO - NERETVANSKI KANTON
	Čapljina
TUZLANSKI KANTON	Čitluk
	Grad Mostar
Banovići	Jablanica
Čelić	Konjic
Doboj - Istok	Neum
Gračanica	Prozor
Grad Tuzla	Ravno
Gradačac	Stolac
Kalesija	
Kladanj	ZAPADNO- HERCEGOVAČKI KANTON
Lukavac	
Sapna	Grad Široki Brijeg
Srebrenik	Grude
Teočak	Ljubuški
Živinice	Posušje
ZENIČKO - DOBOJSKI KANTON	KANTON SARAJEVO
Breza	
Doboj-Jug	Centar Sarajevo
Kakanj	Hadžići
Maglaj	Iliđža
Olovo	Ilijaš
Tešanj	Novi Grad Sarajevo
Usora	Novo Sarajevo
Vareš	Stari Grad Sarajevo
Visoko	Trnovo
Zavidovići	Vogošća
Grad Zenica	
Žepče	KANTON 10
	Bosansko Grahovo
BOSANSKO - PODRINJSKI KANTON	Drvar
Foča	Glamoč
Goražde	Kupres
Pale	Livno
	Tomislavgrad

STATISTIČKI IZVJEŠTAJ O ROĐENJU

Obaveza podnošenja izvještaja zasniava se na članu 31. Zakona o statistici u Federaciji BiH. Odbijanje davanja podataka, davanje nepotpunih i netačnih podataka ili nedavanje podataka u propisanom sadržaju i roku povlači kaznene odredbe iz čl. 43. i 44. navedenog Zakona. Podaci koji se daju u ovom izvještaju koriste se isključivo za statističke svrhe i neće se objavljivati kao pojedinačni.

Mjesto upisa:

Kanton .....
Općina .....
Matično područje .....
Matični/mjesni ured .....
Tekući broj upisa u matičnu knjigu .....
Datum upisa ..... dan mjesec godina

Mjesto rođenja Općina ..... dan mjesec godina
Naselje ili strana država .....
Statistički redni broj .....

1. DIJETE JE ROĐENO	
Živo 1	Mrtvo 2

2. IME DJETETA
.....

3. SPOL DJETETA	
Muški 1	Ženski 2

4. DATUM ROĐENJA I JMB	
..... dan mjesec godina	..... ostalih 6 br. JMB

5. TEŽINA DJETETA (gramima)	.....
--	-------

6. DUŽINA DJETETA (u centimetrima)	.....
--	-------

7. GESTACIJSKA STAROST (navršene sedmice trudnoće)	.....
--	-------

8. PREBIVALIŠTE MAJKE	
Kanton	
Općina	
Naselje	
Ulica i broj	
Strana država	

8a. DA LI JE MAJKA ODSUTNA IZ PREBIVALIŠTA DUŽE OD JEDNE GODINE	
(do datuma rođenja djeteta)	
Da 1	Ne 2

8b. AKO JE 8a. "DA" UPISATI MJESTO BORAVKA	
Kanton	
Općina	
Naselje	
Ulica i broj	
Strana država	

9. MJESTO POROĐAJA	
U porodilištu ili drugoj zdravstvenoj ustan 1	
U stanu ili na drugom mjestu, a uz pomoć:	
doktora medicine 2	
akušerske sestre - babice 3	
druge osobe 4	

10 BROJ DJECE ROĐENE OVIM POROĐAJEM	
jedno 1	
dvoje (blizanci) 2	
troje i više 3	

11 KOLIKO JE MAJKA DO SADA RODILA DJECE (uključujući i ovo dijete)	
U k u p n o ..... [ ]	
Živorodene ..... [ ]	
Mrtvorodene ..... [ ]	
12 KOLIKO JE OD TE DJECE U ŽIVOTU	[ ]

13. DIJETE JE ROĐENO	
U braku 1	
Van braka	
Roditelji žive zajedno 2	
Roditelji ne žive zajedno 3	
Nađeno dijete (nahoće) 4	

14. DATUM ZAKLJUČENJA BRAKA RODITELJA	..... dan mjesec godina
--	-------------------------

15. KOLIKO JE MAJKA RODILA DJECE U OVOM BRAKU (uključujući i ovo dijete)	
U k u p n o ..... [ ]	
Živorodene ..... [ ]	
Mrtvorodene ..... [ ]	

16. KOJI JE MAJCI BRAK PO REDU	
Nije u braku 1	
Prvi 2	
Drugi 3	
Treći i više 4	
Nepoznato 9	

17. PREZIME I IME	24. PREZIME I IME .....
18. DATUM ROĐENJA I JMB dan mjesec godina ostalih 6 br. JMB	25. DATUM ROĐENJA I JMB dan mjesec godina ostalih 6 br. JMB
18. a DRŽAVA ROĐENJA	25. a DRŽAVA ROĐENJA .....
19. DRŽAVLJANSTVO ..... Za dvojno državljanstvo	26. DRŽAVLJANSTVO ..... Za dvojno državljanstvo .....
20. NACIONALNA - ETNIČKA PRIPADNOST	27. NACIONALNA - ETNIČKA PRIPADNOST .....
21. VJERA	28. VJERA .....
22. ŠKOLSKA SPREMA (najviša završena škola) Bez škole ..... 11 Nepotpuna osnovna škola ..... 12 Osnovna škola ..... 13 Srednja škola u trajanju: 2 godine ..... 14 3 godine ..... 15 4 godine ..... 16 5 godina ..... 17 Viša škola i I. (VI.) stepen fakulteta ..... 18 Fakulteti i umjetničke akademije ..... 19 Magisterij ..... 20 Doktorat ..... 21 Nepoznato 99	29. ŠKOLSKA SPREMA (najviša završena škola) Bez škole ..... 11 Nepotpuna osnovna škola ..... 12 Osnovna škola ..... 13 Srednja škola u trajanju: 2 godine ..... 14 3 godine ..... 15 4 godine ..... 16 5 godina ..... 17 Viša škola i I. (VI.) stepen fakulteta ..... 18 Fakulteti i umjetničke akademije ..... 19 Magisterij ..... 20 Doktorat ..... 21 Nepoznato 99
23. AKTIVNOST 23 a. STATUS U AKTIVNOSTI Obavlja zanimanje u radnom odnosu ili samostalno ..... 11 Obavlja zanimanje bez radnog odnosa ..... 12 ..... ako je odgovor 11 ili 12 upisati puni naziv zanimanja Nezaposlena (ne obavlja zanimanje) ..... 13 Penzionerka ..... 14 Osoba sa drugim ličnim prihodom ..... 15 Domaćica ..... 16 Učenica ili studentica ..... 17 Nesposobna za rad ..... 18 Ostale izdržavane osobe ..... 19 Osoba na radu ili boravku u inostranstvu ..... 20 Nepoznato ..... 99 23 b. STATUS U ZAPOSLENOSTI (odgovor daju samo osobe koje su na pitanje 23.a dale odgovor "11" ili "12") Zaposlenica ..... 1 Poslodavka ..... 2 Samozaposlenica ..... 3 Pomažući član domaćinstva ..... 4 Nepoznato 9	30. AKTIVNOST 30 a. STATUS U AKTIVNOSTI Obavlja zanimanje u radnom odnosu ili samostalno ..... 11 Obavlja zanimanje bez radnog odnosa ..... 12 ..... ako je odgovor 11 ili 12 upisati puni naziv zanimanja Nezaposlen (ne obavlja zanimanje) ..... 13 Penzioner ..... 14 Osoba s drugim ličnim prihodom ..... 15 Osoba koja obavlja kućne poslove ..... 16 Učenik ili student ..... 17 Nesposoban za rad ..... 18 Ostale izdržavane osobe ..... 19 Osoba na radu ili boravku u inostranstvu ..... 20 Nepoznato ..... 99 30 b. STATUS U ZAPOSLENOSTI (odgovor daju samo osobe koje su na pitanje 30.a dale odgovor "11" ili "12") Zaposlenik ..... 1 Poslodavac ..... 2 Samozaposlenik ..... 3 Pomažući član domaćinstva ..... 4 Nepoznato 9
Napomene:	
M.P. Matičar:	

STATISTIČKI IZVJEŠTAJ O SMRTI

Obaveza podnošenja izvještaja zasniiva se na članu 31. Zakona o statistici u Federaciji BiH. Odbijanje davanja podataka, davanje nepotpunih i netačnih podataka ili nedavanje podataka u propisanom sadržaju i roku povlači kaznene odredbe iz čl. 43. i 44. navedenog Zakona. Podaci koji se daju u ovom izvještaju koristeće se isključivo za statističke svrhe i neće se objavljivati kao pojedinačni.

Mjesto upisa

Kanton

Općina

Matično područje

Matični/mjesni ured

Tekući broj upisa u matičnu knjigu

Datum upisa

Mjesto smrti Općina

Naselje ili strana država

Statistički redni broj

1. PREZIME

IME

Ime jednog roditelja

2. SPOL

Muški 1

Ženski 2

3. DATUM SMRTI

dan mjesec godina
sat smrti (0-24) minut

4. DATUM ROĐENJA I JMB

dan mjesec godina ostalih 6 br.JMB
sat rođenja (0-24) minut

(samo za djecu do 7 dana)

4.a. DRŽAVA ROĐENJA

5. PREBIVALIŠTE

Kanton

Općina

Naselje

Ulica i broj

Strana država

5a. DA LI JE UMRLA OSOBA BILA ODSUTNA IZ
PREBIVALIŠTA DUŽE OD JEDNE GODINE

(do datuma smrti)

Da 1

Ne 2

5b. AKO JE 5a. "DA", UPISATI MJESTO BORAVKA

Kanton

Općina

Naselje

Ulica i broj

Strana država

6. BRAČNO STANJE

Neoženjen-neudata 1

Oženjen-udata 2

Udovac-udovica 3

Razveden-razvedena 4

Vanbračna zajednica 5

Nepoznato 9

7. DRŽAVLJANSTVO

Za dvojno državljanstvo

8. NACIONALNA - ETNIČKA PRIPADNOST

9. VJERA

10. ŠKOLSKA SPREMA

(najviša završena škola)

Bez škole 11

Nepotpuna osnovna škola 12

Osnovna škola 13

Srednja škola u trajanju:

2 godine 14

3 godine 15

4 godine 16

5 godina 17

Viša škola i I. (VI.) stepen fakulteta 18

Fakulteti i umjetničke akademije 19

Magisterij 20

Doktorat 21

Nepoznato 99

11. AKTIVNOST	
11a. STATUS U AKTIVNOSTI	
Obavljao(la) zanimanje u radnom odnosu ili samostalno	11
Obavljao(la) zanimanje bez radnog odnosa	12
-----	
ako je odgovor 11 ili 12, upisati naziv zanimanja	
Nezaposlen/a	13
(nije obavljao(la) zanimanje)	
Penzioner/ka	14
Osoba s drugim ličnim prihodom	15
Domaćica	16
Dijete, učenik/ca ili student/ica	17
Nesposoban/a za rad	18
Ostale izdržavane osobe	19
Osoba na radu ili boravku u inostranstvu... ..	20
Nepoznato	99
11b. STATUS U ZAPOSLENOSTI	
(odgovor dati samo za osobe za koje je na pitanje 11a. dat odgovor "11" ili "12")	
Zaposlenik/ca	1
Poslodavac/ka	2
Samozaposlenik/ca	3
Pomažući član domaćinstva	4
Nepoznato	9
PODACI O SMRTI	
Potvrda o smrti u prilogu: da	1
ne	2
12. MJESTO SMRTI	
u zdravstvenoj ustanovi	1
u ustanovi za smještaj	2
u stanu, kući	3
na drugom mjestu	4
13. DA LI JE UMRLI BIO LIJEČEN OD BOLESTI, OZLJEDA I STANJA OD KOJIH JE UMRO	
Da	1
Ne	2
Nepoznato	9
14. KO JE DAO PODATKE O SMRTI	
Mrtvozornik - doktor medicine	1
Mrtvozornik - drugi zdravstveni radnik	2
Obduktor	3
Doktor medicine koji je liječio	4
Uzrok smrti neutvrđen	5
15. UZROK SMRTI	
upisuje ljekar iz "Potvrde o smrti" [ ] [ ] [ ] [ ]	
16. PORJEKLO SMRTI	
prirodna	1
nasilna	2
neutvrđeno	3

PODACI O NASILNOJ SMRTI	
17. VRSTA NASILNE SMRTI	
Nesretan slučaj	1
Samoubistvo	2
Ubistvo	3
Nerazjašnjeno (nepoznato)	9
18. VANJSKI UZROK NASILNE SMRTI	
upisuje ljekar iz "Potvrde o smrti" [ ] [ ] [ ] [ ]	
19. KAD SE SLUČAJ DESIO	
datum	[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]
	dan mjesec godina
sat (0 - 24) [ ] [ ] [ ] [ ]	minut [ ] [ ] [ ] [ ]
-----	
za statistiku: interval između događaja i nastupa smrti	
-----	
dan u sedmici	
20. VRSTA NESRETNOG SLUČAJA	
Nije nesretan slučaj	0
Nesreća na poslu	1
Nesreća pri dolasku/odlasku na posao	2
Nesreća u školi/na fakultetu	3
Nesreća pri dolasku/odlasku u školu/na fakultet	4
Saobraćajna nesreća (isključuju se nesreće pri dolasku/odlasku na posao ili školu/fakultet)	5
Nesreća kod kuće	6
Ostalo	7
Nepoznato	9

PODACI ZA UMRLO DOJENČAD

<p>21. TEŽINA DJETETA <input type="text"/> (porodna težina u gramima)</p> <p>22. DUŽINA DJETETA <input type="text"/> (u centimetrima)</p> <p>23. GESTACIJSKA STAROST <input type="text"/> (navršene sedmice trudnoće)</p> <p>24. DATUM ROĐENJA I JMB MAJKE UMRLOG DJETETA</p> <p><input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> dan mjesec godina ostalih 6 br..JMB</p> <p>24a. DRŽAVLJANSTVO MAJKE .....</p> <p>25. DA LI JE DIJETE ROĐENO U BRAKU ILI VAN BRAKA</p> <p>U braku ..... 1 Van braka ..... 2 Roditelji žive zajedno ..... 3 Roditelji ne žive zajedno ..... 4 Nahoće (nađeno dijete) ..... 5</p> <p>26. KOLIKO JE MAJKA OVOG DJETETA UKUPNO RODILA DJECE (uključujući i ovo umrlo dojenče)</p> <p>Ukupno <input type="text"/></p> <p>Živorodne <input type="text"/></p> <p>Mrtvorodne <input type="text"/></p> <p>27. KOLIKO JE DJECE U ŽIVOTU <input type="text"/></p> <p>28. ŠKOLSKA SPREMA MAJKE (najviša završena škola)</p> <p>Bez škole ..... 11 Nepotpuna osnovna škola ..... 12 Osnovna škola ..... 13</p> <p>Srednja škola u trajanju:</p> <p> 2 godine ..... 14 3 godine ..... 15 4 godine ..... 16 5 godina ..... 17</p> <p>Viša škola i I. (VI.) stepen fakulteta ..... 18 Visoka škola/fakultet/akademija/univerzitet ... 19 Magisterij ..... 20 Doktorat ..... 21 Nepoznato ..... 99</p>	<p>29. AKTIVNOST MAJKE</p> <p>29a. STATUS U AKTIVNOSTI</p> <p>Obavlja zanimanje u radnom odnosu ili samostalno ..... 11</p> <p>Obavlja zanimanje bez radnog odnosa ..... 12</p> <p>..... upisati naziv zanimanja</p> <p>Nezaposlena ..... 13 (ne obavlja zanimanje)</p> <p>Penzionerka ..... 14</p> <p>Osoba s drugim ličnim prihodom ..... 15</p> <p>Domaćica ..... 16</p> <p>Učenica ili studentica ..... 17</p> <p>Nesposobna za rad ..... 18</p> <p>Ostale izdržavane osobe ..... 19</p> <p>Osobe na radu ili boravku u inostranstvu ..... 20</p> <p>Nepoznato ..... 99</p> <p>29b. STATUS U ZAPOSLENOSTI (odgovor daju samo osobe koje su na pitanje 29a. dala odgovor "11" ili "12")</p> <p>Zaposlenica ..... 1 Poslodavka ..... 2 Samozaposlenica ..... 3 Pomažući član domaćinstva ..... 4 Nepoznato ..... 9</p>
--	---

NAPOMENE:

A large rectangular area filled with a fine grid pattern, intended for writing notes or observations.

M. P.

Matičar: .....

STATISTIČKI IZVJEŠTAJ O ZAKLJUČENJU BRAKA (VJENČANJU)

Obaveza podnošenja izvještaja zasniiva se na članu 31. Zakona o statistici u Federaciji BiH. Odbijanje davanja podataka, davanje nepotpunih i netačnih podataka ili nedavanje podataka u propisanom sadržaju i roku povlači kaznene odredbe iz čl. 43. i 44. navedenog Zakona. Podaci koji se daju u ovom izvještaju koristeće se isključivo za statističke svrhe i neće se objavljivati kao pojedinačni.

Mjesto upisa:

Kanton ..... Općina .....

Matično područje .....

Matični/mjesni ured .....

Tekući broj upisa u matičnu knjigu .....

Datum upisa ..... dan mjesec godina

Mjesto vjenčanja:

Naselje ili strana država .....

Statistički redni broj ..... dan mjesec godina

Datum zaključenja braka ..... dan mjesec godina

Brak je zaključen: građanski 1
građanski i vjerski.....2

PODACI ZA MLADOŽENJU	
1. PREZIME (IME JEDNOG RODITELJA) I IME	
.....	
2. DATUM ROĐENJA I JMB	
..... dan mjesec godina	..... ostalih 6 br. JMB
2a. DRŽAVA ROĐENJA	
.....	
3. PREZIME NAKON ZAKLJUČENJA BRAKA	
Zadržao svoje rođeno prezime	1
Uzeo prezime žene umjesto svog rođenog prezimena	2
Dodao prezime žene uz svoje rođeno prezime	3
4. RANIJE BRAČNO STANJE	
Neoženjen	1
Udovac	2
Razveden	3
5. BRAK PO REDU	
Prvi	1
Drugi	2
Treći i više	3
6. PREBIVALIŠTE PRIJE ZAKLJUČENJA BRAKA	
Kanton	
Općina	
Naselje	
Ulica i broj	
Strana država	
6a. DA LI JE BIO ODSUTAN IZ PREBIVALIŠTA DUŽE OD JEDNE GODINE (do datuma vjenčanja)	
Da 1	Ne 2
6b. AKO JE 5a. " Da " , UPISATI MJESTO BORAVKA	
Kanton	
Općina	
Naselje	
Ulica i broj	
Strana država	

PODACI ZA NEVJESTU	
1. PREZIME (IME JEDNOG RODITELJA) I IME	
.....	
2. DATUM ROĐENJA I JMB	
..... dan mjesec godina	..... ostalih 6 br. JMB
2a. DRŽAVA ROĐENJA	
.....	
3. PREZIME NAKON ZAKLJUČENJA BRAKA	
Zadržala svoje rođeno prezime	1
Uzela prezime muža umjesto svog rođenog prezimena	2
Dodala prezime muža uz svoje rođeno prezime	3
4. RANIJE BRAČNO STANJE	
Neudata	1
Udovica	2
Razvedena	3
5. BRAK PO REDU	
Prvi	1
Drugi	2
Treći i više	3
6. PREBIVALIŠTE PRIJE ZAKLJUČENJA BRAKA	
Kanton	
Općina	
Naselje	
Ulica i broj	
Strana država	
6a. DA LI JE BILA ODSUTNA IZ PREBIVALIŠTA DUŽE OD JEDNE GODINE (do datuma vjenčanja)	
Da 1	Ne 2
6b. AKO JE 5a. " Da " , UPISATI MJESTO BORAVKA	
Kanton	
Općina	
Naselje	
Ulica i broj	
Strana država	

PODACI ZA MLADOŽENJU	PODACI ZA NEVJESTU
7. DRŽAVLJANSTVO	7. DRŽAVLJANSTVO
Za dvojno državljanstvo :	Za dvojno državljanstvo : .....
8. NACIONALNA - ETNIČKA PRIPADNOST	8. NACIONALNA - ETNIČKA PRIPADNOST
9. VJERA	9. VJERA
10. ŠKOLSKA SPREMA (najviša završena škola)	10. ŠKOLSKA SPREMA (najviša završena škola)
Bez škole 11	Bez škole 11
Nepotpuna osnovna škola 12	Nepotpuna osnovna škola 12
Osnovna škola 13	Osnovna škola 13
Srednja škola u trajanju :	Srednja škola u trajanju :
2 godine 14	2 godine 14
3 godine 15	3 godine 15
4 godine 16	4 godine 16
5 godina 17	5 godina 17
Viša škola i l. (VI.) stepen fakulteta 18	Viša škola i l. (VI.) stepen fakulteta 18
Fakulteti i umjetničke akademije 19	Fakulteti i umjetničke akademije 19
Magisterij 20	Magisterij 20
Doktorat 21	Doktorat 21
Nepoznato 99	Nepoznato 99
11. AKTIVNOST	11. AKTIVNOST
11a. STATUS U AKTIVNOSTI	11a. STATUS U AKTIVNOSTI
Obavlja zanimanje u radnom odnosu ili samostalno 11	Obavlja zanimanje u radnom odnosu ili samostalno 11
Obavlja zanimanje bez radnog odnosa 12	Obavlja zanimanje bez radnog odnosa 12
(za odgovor 11 ili 12 upisati naziv zanimanja)	(za odgovor 11 ili 12 upisati naziv zanimanja)
Nezaposlen (ne obavlja zanimanje) 13	Nezaposlena (ne obavlja zanimanje) 13
Penzioner 14	Penzionerka 14
Osoba sa drugim ličnim prihodom 15	Osoba sa drugim ličnim prihodom 15
Osoba koje obavlja kućne poslove 16	Domaćica 16
Učenik ili student 17	Učenica ili studentica 17
Nesposoban za rad 18	Nesposobna za rad 18
Ostale izdržavane osobe 19	Ostale izdržavane osobe 19
Osoba na radu/boravku u inostranstvu 20	Osoba na radu/boravku u inostranstvu 20
Nepoznato 99	Nepoznato 99
11 b. STATUS U ZAPOSLENOSTI	11 b. STATUS U ZAPOSLENOSTI
(odgovor daju samo osobe koje su na pitanje 11a. dale odgovor "11" ili "12")	(odgovor daju samo osobe koje su na pitanje 11a. dale odgovor "11" ili "12")
Zaposlenik 1	Zaposlenica 1
Poslodavac 2	Poslodavka 2
Samozaposlenik 3	Samozaposlenica 3
Pomažući član domaćinstva 4	Pomažući član domaćinstva 4
Nepoznato 9	Nepoznato 9
NAPOMENA :	
	M.P. Matičar

PREGLED UPISA U MATIČNE KNJIGE
 u mjesecu _____ 20__ god.

Obeza podnošenja izvještaja zasniva se na članu 31. Zakona o statistici u Federaciji BiH. Odbijanje davanja podataka, davanje nepotpunih i netačnih podataka ili nedavanje podataka u propisanom sadržaju i roku povlači kaznene odredbe iz čl. 43. i 44. navedenog Zakona. Podaci koji se daju u ovom izvještaju koriste se isključivo za statističke svrhe i neće se objavljivati kao pojedinačni.

Kanton _____
 Općina _____
 Sjedište matičara _____

Redni broj	NAZIV NASELJA ZA KOJE SE VODE POSEBNE MATIČNE KNJIGE	Matična knjiga rođenih						Matična knjiga umrlih								Matična knjiga vjenčanih			
		tekući broj prvog upisa	tekući broj posljednjeg upisa	svoga upisa	broj naknadnih i ponovnih upisa	broj priznavanja očinstva	broj pozakonjenja	tekući broj prvog upisa	tekući broj posljednjeg upisa	svoga upisa	nasilne smrti			broj naknadnih i ponovnih upisa	tekući broj prvog upisa	tekući broj posljednjeg upisa	svoga upisa	broj naknadnih i ponovnih upisa	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
UKUPNO		X	X					X	X							X	X		
Napomena:															Matičar :				

Redni broj	NAZIV NASELJA ZA KOJE SE VODE POSEBNE MATIČNE KNJIGE	Matična knjiga rođenih						Matična knjiga umrlih								Matična knjiga vjenčanih			
		tekući broj prvog upisa	tekući broj posljednjeg upisa	svoga upisa	broj naknadnih i ponovnih upisa	broj priznavanja očinstva	broj pozakonjenja	tekući broj prvog upisa	tekući broj posljednjeg upisa	svoga upisa	nasilne smrti			broj naknadnih i ponovnih upisa	tekući broj prvog upisa	tekući broj posljednjeg upisa	svoga upisa	broj naknadnih i ponovnih upisa	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
UKUPNO		X	X					X	X							X	X		
Napomena:															Matičar :				